

Afstemning

Afvigelse fra den i forretningsordenen fastsatte frist vedtoges med 118 stemmer (S, V, KF, DF, CD, RV, FP og KRF) mod 16 (SF og EL).

Den første sag på dagsordenen var herefter:

1) Første behandling af lovforslag nr. L 86: Forslag til lov om fornyelse af visse kollektive overenskomster m.v.

Af arbejdsministeren (Ove Hygum).
(Fremsat 6/5 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Poul Erik Dyrland (S):

Der er ingen grund til at lægge skjul på, at den situation, som regeringen og Folketinget nu er bragt i af arbejdsmarkedets parter, havde vi meget, meget gerne været foruden i den socialdemokratiske gruppe.

Nogle vil sandsynligvis sige: Jamen regeringen og Folketinget kan jo lade være med at blande sig. Dertil er der at sige, at så nemt er det ikke. Sådan hænger tingene ikke sammen. Danmark er ude i en storkonflikt, som startede forrige mandag, suppleret med en yderligere stor udvidelse af konflikten i går tirsdag.

Når man studerer nogle af de involverede parters vilje til hurtigt at sætte sig til forhandlingsbordet, da det blev klart, at lønmodtagerne havde forkastet mæglingsskitsen, og efterfølgende har fulgt forhandlingsforløbet, der i går tirsdag endte med et sammenbrud, skal man være meget, meget optimistisk, ja mere end optimistisk, hvis man tror på, at sammenbruddet på et senere tidspunkt kan samles op fra gulvet og ende i en aftale parterne imellem.

Set i lyset af, at Danmark går mere og mere i stå, at større og større befolkningsgrupper, der ikke er omfattet af konflikten, bliver inddraget i konflikten, set i lyset af, at det for hver dag, der går, bliver vanskeligere og vanskeligere at sikre, at dyr ikke lider overlast, finder den socialdemokratiske folketingsgruppe det rigtig at gribe ind i konflikten nu.

Det er beklageligt, at vi er kommet i den situation. Det er beklageligt, at parterne ikke i tilstrækkeligt omfang har set situationens alvor i øjnene.

Forslaget, som vi nu behandler, er efter den socialdemokratiske folketingsgruppes opfattelse et fornuftigt, afbalanceret forslag, der betyder, at konkurrenceevnen bevares, således at det sikres, at der ikke kommer et afbræk i den positive udvikling i beskæftigelsen, som vi har set i de senere år.

Jeg kan også konstatere, at der nu reelt tages hul på den sjette ferieuge. Det finder vi er positivt. Der er mange gode argumenter for at sikre mere frihed fra den stressede hverdag, vi alle sammen lever i.

I valgkampen var børnefamiliernes situation og hverdag sat højt på den politiske dagsorden. Socialdemokratiet gav tilsagn om at forbedre børnefamiliernes vilkår. Det regeringsgrundlag, som er aftalt mellem Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre, omhandler også forbedringer af børnefamiliernes vilkår.

Jeg kan konstatere, at regeringen nu lever op til tilsagnet om mere frihed for børnefamilierne, idet der er foreslået en 3-dages ekstra frihed til familier med børn under 14 år. Lagt sammen med de ekstra 2 feriefridage er der tale om 5 ekstra fridage til mor og 5 ekstra fridage til far, hvis de er beskæftiget under en af de overenskomster, der er omfattet af det her lovforslag. Jeg synes, at det er et flot familiepolitisk udspil, der her er tale om.

Det er værd at hæfte sig ved, at der ikke ændres på overenskomsternes løbetid, hvilket betyder, at overenskomsterne kan fornys pr. den 1. marts år 2000.

Socialdemokratiet kan tilslutte sig forslaget og vil gerne give tilsagn om at medvirke til en hurtig udvalgsbehandling.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Er det nu rigtigt, det, vi her får at høre? Er det rigtigt, at nu går Danmark mere og mere i stå? Er det kyllingefarmerne, der tager statsministeren som gidsel, eller er det i virkeligheden omvendt? Er der de problemer, der bliver nævnt? Er der noget argument for at gribe ind?

Nej, der er ikke. Det, der er sket, er, at det er begyndt at trykke arbejdsgiverne på pengepungen, at der ikke bliver produceret i det her land, og det gør der ikke, når vilkårene for at producere ikke er i orden for arbejderne.

Derfor har man truffet den tunge beslutning at strejke, den omkostningsfyldte beslutning at strejke, og det vælger regeringen positivt bevidst og aktivt at gribe ind i. Og lige præcis det positive, bevidste og aktive valg har arbejdsgiverne regnet med. Derfor var det ikke muligt at nå til forlig blandt parterne, derfor kunne de gå til arbejdsministeren i går og fortælle, at de kunne ikke blive enige, for så sad man med forventningen om, at så skulle regeringen nok gennemføre arbejdsgivernes politik, og det er lige præcis det, der sker.

Er det virkelig det, som Socialdemokratiet kalder den fri forhandlingsret, er det det, Socialdemokratiet kan stå model til?

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg synes, at det er vigtigt at få afklaret begreberne, når man diskuterer indgrebet her.

Når hr. Poul Erik Dyrlund taler om, at der er taget hul på den sjette ferieuge, så vil jeg godt have afklaret, hvori forskellen ligger på en feriedag og en feriefridag, for i princippet har det jo altid været sådan, at en feriedag er noget, man optjener sig ret til, men i forslaget til lovindgreb tales der om, at man skal have været uafbrudt beskæftiget på samme virksomhed i mindst 9 måneder. Det betyder jo, at en række, blandt andet bygningsarbejderne, som har hyp-pige, jævnlige arbejdspladsskift, ikke bliver omfattet af rettighederne til en feriefridag.

Det er altså at stikke lønmodtagerne blå i øjnene at sige, at man har taget hul på den sjette ferieuge, for det har man ikke.

Samme princip gælder i forhold til omsorgsdage, også her er der indført en karenstid, og jeg vil gerne have, at hr. Poul Erik Dyrlund bekræfter, at der ikke er tale om, at der er taget hul på den sjette ferieuge.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Det var hr. Dyrlunds korrekte citat af forslaget, at det, man nu gør, kommer kun til at dreje sig om de lønmodtagergrupper, som er omfattet.

Spørgsmålet er derfor til hr. Poul Erik Dyrlund: Når vi nu her kun går ind og beskæftiger os med en begrænset kreds af lønmodtagere, som får forsødet deres tilværelse på baggrund af den konflikt, der har været, hvad så med alle dem, der ikke har været ude i konflikt? Hvad med alle dem, hvor overenskomsten er indgået? Hvad er det for et signal, vi sender til resten af

arbejdsmarkedets parter: at hvis man konflikter, kommer Folketinget og griber ind og forsøger tilværelsen for de lønmodtagere, men resten af lønmodtagerne de får ikke gavn og glæde af det?

Hvad så i øvrigt med hele den store del af lønmodtagerne, som er afskåret fra at kunne gå ud i konflikt? Der er ganske mange lønmodtagere i dette land, som slet ikke må gå i konflikt, og dermed har de slet ikke mulighed for at opnå at få forsødet deres tilværelse, som forslaget her gør.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Socialdemokratiet forsvarer den fri aftaleret og dermed også retten til at strejke, men er det ikke rigtigt, vil jeg spørge hr. Poul Erik Dyrlund, at hver eneste gang, det er blevet til alvor, hver eneste gang, det har ført til konflikt på arbejdsmarkedet, er disse konflikter, storkonflikterne i dette århundrede, blevet løst ved lovindgreb? Er det ikke sådan, at når rettighederne bliver brugt, så griber man ind? Er hr. Poul Erik Dyrlund slet ikke betænkelig ved sådan et mønster.

Er det ikke sådan, at når Overdanmark er utilfreds med, at befolkningen bruger sine demokratiske rettigheder, så griber man ind? Når det er en overenskomst, eller når det gælder en EU-afstemning, hvor Danmark tillod sig at stemme mod Overdanmark, så griber man ind? Er det ikke betænkeligt, at hver eneste gang, almindelige mennesker bruger deres demokratiske rettigheder, så griber Overdanmark ind? Synes Socialdemokratiet ikke, at det er et meget grimt mønster?

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg vil godt sige til fru Jette Gottlieb, at jeg faktisk er helt på det rene med og står ved det, når jeg siger, at Danmark går mere og mere i stå. Vi ser flere og flere daginstitutioner, der lukker. Vi ser flere og flere folkeskoler, der lukker på baggrund af, at der ikke kan blive gjort rent. Konsekvensen for forældrene, f.eks. dem med børn i daginstitutionerne, er jo, at de måske bliver nødsaget til at blive hjemme fra arbejde, osv. Så det er ganske korrekt, når jeg siger, at flere og flere mennesker bliver omfattet af denne konflikt.

Så siger hr. Ole Sohn: Jamen der er forskel på en feriedag og en feriefridag. Forskellen er, hr.

Ole Sohn – det er jo korrekt, som hr. Ole Sohn sagde – at en feriedag er en, man optjener, og en feriefri dag er altså en, vi nu står her og lovgiver om, og som man får en ret til i årene fremover.

Så siger hr. Ole Sohn, at der ikke er tale om, at man tager hul på den sjette ferieuge. Det mener jeg rent faktisk der er. Jeg mener faktisk, at man her lægger grundstenen til at arbejde videre ud i fremtiden for at få den fulde sjette ferieuge.

Så har jeg også mærket mig de betænkeligheder, som hr. Ole Sohn giver udtryk for set i forhold til det dér med uafbrudt beskæftigelse, osv. Det må vi jo kigge på under udvalgsarbejdet og se, hvordan og hvorledes vi kan håndtere de betænkeligheder, som hr. Ole Sohn her giver udtryk for.

Hr. Tom Behnke spørger: Hvad er det for nogle signaler, vi sender? Ja, Folketinget og samfundet giver faktisk de øvrige overenskomstparter på arbejdsmarkedet, dem, der ikke forhandler på nuværende tidspunkt, men står over for kommende forhandlinger, et vift med en vognstang om, hvor det er, vi skal hen, og hvor det er, tingene skal drejes henad. Det er et meget klart signal set med mine øjne i den her situation.

Så er der hr. Frank Aaen. Ja, hr. Frank Aaen, jeg er betænkelig, og det gav jeg i øvrigt også udtryk for i min ordførertale, på baggrund af det, vi her er i gang med. Det skal der ikke herske nogen tvivl om. Der skal ikke herske nogen som helst tvivl om, at vi i den socialdemokratiske gruppe faktisk havde en forventning om, at arbejdsmarkedets parter selv løste den situation, man var inde i.

Men kendsgerningen er jo også, at man i går over for arbejdsministeren gav udtryk for: Tingene er faldet på gulvet; vi kan ikke komme videre. Det er jo kendsgerningen i det her. Skal vi så stå her med korslagte arme og sige: Jamen det er der så for resten ikke noget at gøre ved, og så kan man strejke fra nu af og til efter sommerferien?

Det er dybt uansvarligt at lægge en sådan holdning for dagen, når man får et så kraftigt signal fra arbejdsmarkedets parter, der går ud på: Jamen vi er desværre nødt til at opgive. Tingene er faldet på gulvet, og vi kommer ikke videre. Det er jo det, der er sket i den her situation, og derfor står vi her og tager den diskussion, vi gør, nu her i dag.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Hr. Dyrlands tale var jo en temmelig kort tale. Og som gammel fagforeningsmand kan jeg godt forstå, at han har behov for at tale kort om det her. Han må jo inderst inde, ligesom mange andre socialdemokrater, have det dårligt med det her.

Noget af det mere interessante var jo, hvad hr. Dyrland ikke omtalte. Og så vil jeg spørge hr. Dyrland: Er det ikke et problem, at i dette lovforslag er den her feriefri dag sammenkoblet med en nedsættelse af arbejdsgivernes pensionsbidrag, at præcis dét er indeholdt?

Det, som LO lagde meget vægt på i går som et problem, var, at lønmodtagerne skal selv betale for det her, at man fodrer hunden med dens egen hale, som det blev sagt af LO-formanden. Er det ikke et problem, hr. Dyrland, at man har følt sig tvunget til at holde sig inden for den økonomiske ramme? Det er det, som LO har sagt hele tiden: at man ikke kunne lave en ordentlig ordning, medmindre man går ud over rammen. Det er én ting.

En anden er afskaffelse af sygeskatten, indført sammen med SF i et forlig omkring finansloven. Regeringen siger sådan uden videre: Den afskaffer vi bare. O.k., det er så pr. 1. januar 1999, men jeg synes ikke, det er en særlig smagfuld måde at arbejde på herinde.

Men derudover er der også kompensation til de arbejdsgivere, der slet, slet ikke er omfattet af det her. Det vil sige, at der er arbejdsgivere, der får overkompensation gennem den her lov. Man forærer med andre ord flere hundrede millioner kroner til arbejdsgivere, der intet har med det her at gøre. Er det virkelig socialdemokratisk politik, hr. Dyrland, og kan hr. Dyrland virkelig inderst inde stå inde for det?

Første næstformand (Birte Weiss):

Fru Jette Gottlieb for en kort bemærkning. Og jeg skal gøre opmærksom på, at taletiden for korte bemærkninger er 1 minut.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Den eneste måde, hvorpå jeg kan forstå hr. Poul Erik Dyrlands svar til mig, er, at han mener, at man bør ophæve strejkeretten den dag, den bliver brugt, og at det i det mindste kommer til at gælde rengøringspersonale i børneinstitutioner. Ellers har det ikke mening. Strejkeretten har alt-

så ingen mening for Socialdemokratiet, må vi konstatere.

Så vil jeg sige, at betænkelighed er et meget svagt ord, når man snakker om, at de ordninger, der nu forsøges indført, ikke kommer til at gælde for alle på arbejdsmarkedet. Sidste år var ca. 700.000 mennesker berørt af ledighed. Det vil sige, at et eller andet sted mellem 500.000 og 700.000 mennesker ikke vil blive berørt af de her ordninger, fordi de ikke kan opvise 9 måneders uafbrudt ansættelse i samme virksomhed. Er det nu også en god måde at gøre tingene på på arbejdsmarkedet i den grad at bringe splitelse ind blandt de ansatte?

Jeg vil støtte op om det synspunkt, at der ikke på noget tidspunkt er taget hul på den sjette ferieuge med det indgreb, der her foreligger.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil gerne spørge hr. Poul Erik Dyrlund, om han kan forestille sig en konflikt, som ikke betyder afsavn for nogen? En konflikt betyder jo, at parterne prøver kræfter, og det var bl.a. også det, der var formålet, da Folketinget i 1996 besluttede at ændre forligsmandsloven og dermed give det faglige demokrati en reel mulighed for at udfolde sig. Det er jo det, vi har set, jeg havde nær sagt frugten af i dag, nemlig at der har været væsentlig flere lønmodtagere, der har deltaget i afstemningerne, og det har så givet det resultat, at man ikke har fundet mæglingsskitsen fornøftig.

LO har efterfølgende iværksat en strejke, som jeg vil kalde noget af det mest disciplinerede, der har været set længe. Man har iværksat en storkonflikt, som naturligvis skal gøre ondt, for ideen er jo at blødgøre arbejdsgiverne, så de kan komme til lommerne og betale og indfri de krav, som lønmodtagerne har rejst, men samtidig er der givet dispensation, så alle livsvigtige funktioner kan fungere.

Derfor er det ikke rimeligt, at regeringen allerede nu kommer med forslag om at gribe ind. Tværtimod burde man have ladet konflikten løbe, således at lønmodtagerne og fagbevægelsen kunne have høstet frugterne af de krav, de har rejst.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Hr. Poul Erik Dyrlund sagde: Parterne sagde, at de ikke kunne nå en løsning. Hvad tror hr. Poul Erik Dyrlund, der var sket, hvis regeringen

havde sagt: Det skal I, der kommer ikke noget indgreb? Hvad var der sket, hvis regeringen havde ladet være med at gøre det, den gør i dag? Er hr. Poul Erik Dyrlund så ikke fuldstændig overbevist om, at der selvfølgelig var kommet gang i forhandlingerne? Og hvad var de endt med? De var endt med, at arbejdsgiverne havde måttet komme til lommerne.

Det andet spørgsmål, som jeg gerne vil stille, er: Er Socialdemokratiet ikke betænkelig ved, at man så ensidigt tager arbejdsgivernes synspunkt i denne konflikt? Arbejdsgiverne har sagt, at rammen ikke måtte udvides, og det, som regeringen nu fastslår, er, at den ikke skal udvides, mens lønmodtagerne kræver, at rammen skal udvides. Man har altså taget stilling i konflikten til fordel for arbejdsgiverne og imod lønmodtagerne, og det vil jeg gerne have bekræftet.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Indledningsvis føler jeg, der er anledning til at gøre hr. Ole Sohn opmærksom på, at der faktisk er livsvigtige funktioner, som har været ramt. Men lad det nu ligge i denne runde.

Det, jeg gerne vil følge op på, er mit spørgsmål til hr. Poul Erik Dyrlund. Jeg kan forstå, at det, som hr. Poul Erik Dyrlund siger, er, at det her er en løftestang til, at resten af arbejdsmarkedet kan følge med. Grunden til, at jeg beskæftiger mig en del med det her, er, at jeg vil være sikker på, at jeg har forstået det her lovforslag rigtigt. Vi har jo ikke haft meget mere end et par minutter til at gå det igennem, og bemærkningerne har det også ligget lidt småt med.

Bare for at vi alle er enige om og sikre på, hvad det er, vi taler om, vil jeg gerne høre, om den del af det, der handler om, at man går ind og laver det omkostningsmæssigt neutralt, ved at der bliver en mindre stigning i pensionsbidraget fra arbejdsgiversiden, og ved at man går ind og lader sygeskatten falde bort, betyder, at dette lovforslag på arbejdsgiversiden kommer til at gælde samtlige arbejdsgivere i Danmark i modsætning til lønmodtagersiden. Er det sådan, det skal forstås, eller gælder det kun den gruppe, der er omfattet her?

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Det er rigtigt, som det er blevet sagt, at der ikke har været nogen livstruende situationer som

følge af konflikten, men det er da også rigtigt, at der er en række steder, hvor der er blevet beskiddt. Det illustrerer sådan set, hvor fuldstændig ansvarsløst det har været med al den privatisering, og det håber jeg da får Socialdemokratiet til at gøre sig nogle overvejelser om hele privatiseringstanken inden for den offentlige sektor.

Men derudover kunne jeg godt tænke mig, at den socialdemokratiske ordfører gav lidt forbrugervejledning til de arbejdere, som formentlig ikke får lov at stemme om det her, men som jo skal tage stilling til, om de vil stoppe strejken. Det er stadig væk arbejderne, der skal gøre det, så kunne hr. Poul Erik Dyrlund ikke forklare, præcis hvad bygningsarbejdere og andre løsarbejdere får ud af det foreliggende forslag i forhold til det mæglingforslag, som de forkastede?

Hvad får de ud af det? Hvad er begrundelsen for, at lige præcis den gruppe bygningshåndværkere, folk, der er arbejdsløse, og folk, som har løsarbejde, skal stoppe deres konflikt? Kan vi ikke få et fuldstændig klart svar med lidt forbrugervejledning til folk, så de ved, hvad de skal gøre på mandag, når de møder på arbejde?

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg vil godt sige til hr. Søren Søndergaard, at i min sidste besvarelse til hr. Ole Sohn erkendte jeg rent faktisk, at der her var en passus, som jeg mener, vi skal kigge på i udvalget for at se, hvordan og hvorledes vi kan håndtere det set i relation til, at det kan være svært for nogle og i særdeleshed bygningsarbejdere at få gavn af dette forslag, som det er formuleret. Det må vi se på, og vi må have nogle drøftelser med ministeren for at se, hvor langt vi kan komme med det.

Så er det til hr. Tom Behnke. Jeg brugte ikke ordet løftestang. Jeg brugte vendingen: Et vift med en vognstang til de parter, der skal forhandle på arbejdsmarkedet.

Op så er det til hr. Frank Aaen, der stiller spørgsmålet, om vi ikke er betænkelige ved, at vi griber ind i denne konflikt. Det har jeg også svaret på tidligere. Jo, vi er betænkelige ved den udvikling, der sker her. Det kan der ikke herske nogen som helst tvivl om, at vi er, og vi havde som sagt meget, meget gerne set, at parterne i fællesskab kunne finde en løsning. Det har vi i øvrigt opfordret dem til gennem en længere periode, og det tror jeg, at samtlige af

Folketingets partier har gjort, men vi er i den situation, at vi kan konstatere, at man ikke har kunnet løfte den opgave.

Fru Jette Gottlieb var også inde på spørgsmålet om de personer, der har løsarbejde osv. Det har jeg svaret på.

Så var der spørgsmålet, om jeg ikke er af den opfattelse, at vi er i gang med at ophæve strejkeretten. Vi har den danske model, som har fungeret glimrende igennem masser af år. Sidst, vi havde konflikt, var i 1985. Vi har haft mange overenskomstsituationer siden, men som det er i alle livets forhold, er der en gang imellem noget, der går galt, og det er den situation, vi er i nu.

Når parterne udtrykkeligt over for arbejdsministeren har givet udtryk for, at de ikke kunne løfte denne opgave, er der kun én ting for Folketinget at gøre, og det er efter min opfattelse, at vi må hjælpe dem.

Det er rigtigt, som hr. Ole Sohn siger, at der er nogle, der lider afsavn under en konflikt, men det, som denne konflikt er ved at udvikle sig til, er jo, at en lang række mennesker, som absolut ikke er omfattet af konflikten, lider afsavn: forældre, som er nødt til at blive hjemme, fordi de ikke kan få passet deres børn i daginstitution, osv.

Jeg må vende tilbage til hr. Holger K. Nielsen lidt senere.

Første næstformand (Birte Weiss):

Så tager vi en ny runde korte bemærkninger, og derefter går vi tilbage til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg forstår det socialdemokratiske synspunkt på den måde, at strejkeretten kun er noget, man ophæver i de tilfælde, hvor den bliver brugt. Det er selvfølgelig også et synspunkt.

I øvrigt vil jeg sige, at jeg er fuldstændig enig i hr. Poul Erik Dyrlands fuldstændig klare beskrivelse af, at bygningshåndværkere, løsarbejdere og folk, der risikerer at blive ramt af arbejdsløshed i løbet af et år, intet får ud af det forslag, der er fremsat her, og derfor kan jeg kun forstå hr. Poul Erik Dyrlands klare konstatering på dette punkt på den måde, at hvis det ikke bliver lavet afgørende om sammen med Venstre og De Konservative – og vi får jo lige om et øjeblik svar på, om det kan ske – er der for disse grupper ingen grund til at genoptage arbejdet på mandag. Det synes jeg sådan set er

en fuldstændig klar melding fra den socialdemokratiske ordfører, og den skal han have tak for.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Hr. Poul Erik Dyrlund sagde i sit første indlæg, at der var taget hul på den sjette ferieuge. Der er nogle af os, der har lidt svært ved at se, at det er det, man gør, men hvis det skal give mening, skal det vel give mening på den måde, at hr. Poul Erik Dyrlund i sit seneste svar på det med karenperioden lægger op til, at man også skal bruge optjeningsretten.

Er det det, der ligger i hr. Poul Erik Dyrlands bemærkninger? For det med at se på det – ja, man kan selvfølgelig se på alt, men hvis der skal være mening i fra Folketingets talerstol at sige, at man vil se på noget, må det betyde, at man vil se på det med henblik på at ændre det. Jeg vil spørge hr. Poul Erik Dyrlund, om det er det, der ligger i det: at man derefter indfører ferieprincipperne med hensyn til disse nye opdagelser om feriedage.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Hr. Poul Erik Dyrlund bekræftede endnu en gang, at den socialdemokratiske folketingsgruppe har været betænkelig ved at foretage indgrebet, men at man fandt det nødvendigt. Samtidig har hr. Poul Erik Dyrlund flere gange tilkendegivet, at man også finder det flot, at lovforslaget holder sig inden for den ramme, der er afsat, og at det har været meget magtpåliggende for regeringen.

Det er da også korrekt, at statsministeren sagde her ved middagstid under forelæggelsen af lovforslaget, at det var helt afgørende, at man ikke brød den ramme, som Dansk Arbejdsgiverforening havde accepteret. Så vil jeg gerne stille det spørgsmål: Er det så ikke lidt uansvarligt af regeringen at lade en konflikt løbe i næsten 14 dage, før man tilkendegiver, at man ikke vil fravige den ramme, som arbejdsgiverne har lagt for 14 dage siden? Den ramme støtter regeringen. Hvorfor sagde man ikke det fra starten?

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Hr. Poul Erik Dyrlund undskyldte sig med, at parterne ikke kunne nå noget resultat. Det tror da pokker, når man fra arbejdsgiverside har

vished om, at hvis der ikke kommer et resultat, griber regeringen ind, og når man har et løfte fra statsministeren om, at man ikke vil påføre arbejdsgiverne nogen udgifter. Så vidste man jo også, hvordan indgrebet kom til at se ud, og derfor kunne arbejdsgiverne jo bare, som de gjorde, læne sig tilbage og vente på, at den socialdemokratiske ledede regering greb ind på arbejdsgivers side, og det var det, der skete.

Jeg vil også gerne have, at hr. Poul Erik Dyrlund heroppefra erkender helt åbent, at konflikten kerne var, at de, der stemte nej, ønskede en større ramme, de ønskede en større bid af værditilvæksten end den, som arbejdsgiverne ville give, og at man med det indgreb, som man nu laver fra regeringens side, tager stilling for arbejdsgivernes krav imod lønmodtagernes ønske om at få en større ramme.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg vil gerne fastholde det faktum, at alle de mennesker, som ikke er fastansat – og det vil sige på noget, der nærmest ligner livstidsvilkår, for alle andre bliver rent faktisk berørt af ledighed – intet får ud af dette lovforslag ud over det forhold, at de mister nogle procent på pensionsopsparingen. Det er ellers et forhold, som jeg har forstået, at forhandlerne har lagt en hel del vægt på.

Jeg er lidt træt af de her myter, så jeg vil gerne spørge hr. Poul Erik Dyrlund helt præcis, om han er af den opfattelse, at arbejdsmarkedets parter har bedt ministeren om at gribe ind på den måde, at de har bedt ministeren om at fastsætte løn- og arbejdsforhold for de næste to år. Har hr. Jensen og hr. Neergaard, eller hvem der nu var ovre til mødet, konkret anmodet om ved lov at få fastsat de arbejdsvilkår, der skal herske de næste to år? Hvad forstår man ellers ved, at arbejdsmarkedets parter har lagt det i regeringens hænder?

Første næstformand (Birte Weiss):

Hr. Poul Erik Dyrlund for en kort bemærkning, og derefter bliver det Venstres ordfører i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg vil godt sige til fru Jette Gottlieb, at jeg ikke er vidende om, at arbejdsmarkedets parter har bedt arbejdsministeren om at gribe ind. Arbejdsmarkedets parter har sagt til arbejdsmi-

nisteren, at tingene var brudt sammen, og at de ingen udsigter havde til at kunne komme videre med det her. Det er det, der er blevet sagt i hvert fald ifølge det, som jeg har fået refereret.

Så vil jeg godt sige til hr. Ole Sohn, som stillede spørgsmålet, hvorfor vi så ikke greb ind for 14 dage siden, at vi rent faktisk har den opfattelse af de her ting, at det burde og det bør være arbejdsmarkedets parter, der selv løser denne opgave. Derfor skulle vi naturligvis ikke have grebet ind for 14 dage siden, selv om der var nogle journalister, der gerne så, at vi havde gjort det. Vi fik jo stillet spørgsmålet, allerede inden afstemningsresultatet var offentligt kendt: Hvornår griber politikerne ind?

Selvfølgelig skal politikerne da ikke gribe ind i det her, men omvendt var vi jo i den situation, at når man får et signal som det, der blev præsenteret fra parternes side over for arbejdsministeren så sent som i går aftes, så foreligger der et andet grundlag.

Så er det til hr. Aage Frandsen om optjeningsretten. Jeg har ikke den opfattelse, at man skal til at indføre en optjeningsret i det her. Jeg vil ikke på nuværende tidspunkt forudsikke, hvordan man ellers kan skrue tingene sammen, men jeg kan i hvert fald få øje på andre løsningsmodeller end decideret at indføre en optjeningsret, når vi taler om det her.

Op så til hr. Holger K. Nielsen. Jeg medgiver gerne, at jeg og den øvrige del af den socialdemokratiske gruppe allerinderst inde har det dårligt med det her. Som jeg gentagne gange har sagt her, og som statsministeren sagde mellem kl. 13 og kl. 14, har vi det selvfølgelig dårligt med det her. Vi havde altså helst set, at arbejdsmarkedets parter selv havde klaret denne situation. Det er der ingen grund til at gentage mere.

Så skal jeg i øvrigt også bekræfte, at det er korrekt, at sygeskatten ophæves generelt for samtlige arbejdsgivere, og det vil altså sige, at vi kommer i den situation, at nogle arbejdsgivere slipper for at betale de 325 kr., uden at de i øvrigt skal give en modydelse. Det er korrekt, men som jeg har sagt tidligere, ligger der altså overenskomstforhandlinger efter denne, og som jeg også har sagt, er det et vift med en vognstang til de arbejdsgivere, som allerede på nuværende tidspunkt – på forhånd, det anerkender jeg – har fået betaling for at indføre de dage, der skal indføres efterfølgende.

Ulla Tørnæs (V):

Indgreb i lovlige konflikter på arbejdsmarkedet er heldigvis sjældent på Folketingets dagsorden. Det er aldrig nogen behagelig situation at skulle gribe ind i et forhandlingsforløb på arbejdsmarkedet. Det er således Venstres grundopfattelse, at spørgsmål vedrørende løn- og arbejdsforhold skal løses af arbejdsmarkedets parter uden Folketingets indblanding. Det ønsker vi at holde fast i.

Det er derfor dybt beklageligt, at arbejdsmarkedets parter ikke har kunnet løse deres helt centrale opgave, så meget desto mere fordi der netop i det aktuelle tilfælde er tale om, at der rent faktisk var indgået aftaler dækkende hele 98 pct. af områderne, inden forhandlingerne om en mæglingsskitse blev indledt.

De seneste dages udvikling har vist, at forhandlingerne desværre er gået i hårdknude med det resultat, at vi nu har oplevet, at det danske samfund har været berørt af strejker og lockouter i snart to uger og uden udsigt til en snarlig løsning, strejker, der betyder, at elever ikke har kunnet følge undervisningen i skolen, at hospitaler ikke kan arbejde fuldt forsvarligt på grund af manglende rengøring, hvilket betyder, at endnu flere er kommet på de i forvejen alt for lange ventelister. Endelig har vi oplevet, hvordan dyrevelfærden lider væsentlig skade under konflikten, ja, listen over ulemper og skadevirkninger bliver længere og længere for hver dag, konflikten får lov at løbe.

På trods af at vi helst havde set, at parterne selv havde løst konflikten, vil Venstre støtte regeringens forslag om et lovindgreb, der bringer konflikten til øjeblikkeligt ophør. Vi mener ikke, det er forsvarligt at lade konflikten fortsætte med risiko for yderligere alvorlige skadevirkninger for det danske samfund, og det er således nødtvungent, at Folketinget nu bringer konflikten til ophør, idet vi har måttet konstatere, at parterne desværre ikke har kunnet løse opgaven selv.

Vi finder det rigtigt at give indgrebet et familiepolitisk sigte ved at indføre ekstra fridage for børnefamilier. Vi har en række spørgsmål til den del af forslaget, som vi vil stille under udvalgsbehandlingen.

Venstres støtte til indgrebet sker under forudsætning af, at indgrebet under ingen omstændigheder må forringe virksomhedernes konkurrenceevne. Derfor er det en klar forudsætning for vores støtte til forslaget, at virk-

somhederne kompenseres for den ekstra omkostning, ved at vi fjerner sygeskatten.

Venstre mener, der er behov for en forbedring af dansk erhvervslivs konkurrenceevne. Vi oplever i øjeblikket, hvordan specielt betalingsbalancen er under stærkt pres, og i går blev diskontoen også hævet. Jeg bliver derfor nødt til at bede arbejdsministeren her fra Folketingets talerstol tilkendegive, at regeringen vil efterleve afsnittet i lovforslagets bemærkninger, hvori det nævnes, at regeringen ikke vil lægge op til politiske beslutninger, der øger arbejdsgivernes lønomkostninger i de to år, som overenskomsterne omfatter.

Det er et synspunkt, som også statsministeren nævner i en pressemeddelelse fra den 17. marts 1998, hvor statsministeren siger: »Regeringen vil ikke lægge op til politiske beslutninger, der øger arbejdsgivernes lønomkostninger i de kommende år«, og han fortsætter: »Regeringen vil tværtimod tilrettelægge en samlet økonomisk politik, så det danske samfunds og dansk erhvervslivs konkurrenceevne samlet set forbedres.«

Med andre ord: Vi ønsker en håndfæstning fra regeringen på, at målsætningen for de kommende års økonomiske politik er en forbedring af dansk erhvervslivs konkurrenceevne, og det vil jeg gerne bede ministeren bekræfte her fra Folketingets talerstol i dag.

Til slut skal jeg også bede ministeren redegøre for, hvorfor man i lovforslaget ikke har taget højde for de områder, der endnu ikke er færdigforhandlet. Venstre kan ikke acceptere, at vi på trods af vedtagelsen af det foreliggende indgreb alligevel kan risikere, at der udbryder konflikt på andre områder om et par uger, en konflikt, der muligvis kan medføre sympatikonflikter og dermed have indflydelse på brede dele af samfundet. Jeg skal derfor opfordre regeringen til at sikre, at vi ikke risikerer at have i en sådan situation.

Med disse bemærkninger skal jeg på Venstres folketingsgruppes vegne give Venstres tilslutning til forslaget, og vi ser frem til udvalgsarbejdet med forslaget.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg har to helt korte og enkle og simple spørgsmål til Venstres ordfører.

Det første spørgsmål er, om Venstres ordfører og Venstre er enig med den socialdemokratiske ordfører, når han nævnte, at der var behov

for under udvalgsarbejdet at sikre, at også bygningsarbejdere, løsarbejdere og andre, der rammes af arbejdsløshed, får noget som helst ud af det forslag, der her er fremsat, andet end forringelser. Er Venstres ordfører enig med den socialdemokratiske ordfører på det punkt?

Det andet spørgsmål er: Er Venstre enig med den socialdemokratiske ordfører i, at der med dette forslag tages hul på den sjette ferieuge? Det var jo en fuldstændig klar melding fra den socialdemokratiske ordfører, og jeg vil bare høre, om det er en opfattelse, som deles af Venstre, at der hermed er taget hul på den sjette ferieuge.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Så fik vi igen det her med, at aktionen var til skade for dyrenes velfærd. Kan fru Ulla Tørnæs ikke bekræfte, at Dansk Industri og SiD havde åbnet for dispensation, således at man kunne gennemføre slagtning af alle de kyllinger, man ønskede at få slagtet? Det eneste, der forhindrede, at kyllingerne blev sendt til slagtning, var landmændenes krav om at ville tjene penge under en konflikt.

Alle og enhver ved jo, at når der konfliktes, tjener man ikke penge, men landmændene fastholdt deres krav og tog deres kyllinger som gidsler, fordi de også ville tjene penge under konflikten. Burde det ikke være sådan, at af alle partier skulle Venstre naturligvis give den melding til landmændene, at de skulle opgive kravet om at tjene penge, tage hensyn til dyrenes velfærd og sørge for, at de slagtninger blev gennemført på de betingelser, der var blevet tilbudt?

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil gerne stille fru Ulla Tørnæs to spørgsmål. Det ene er om princippet med en feriefri dag. Er Venstre enig i, at den feriefri dag bør optjenes på samme måde som de almindelige feriedage, sådan at man har ét princip for optjening af ferie, frem for den karenstid på ni måneder, som indføres med forslaget?

Det andet er, at jeg kan forstå, at fru Ulla Tørnæs er glad for, at arbejdsgiverne får fuld kompensation, ved at sygeskatten bliver fjernet i forbindelse med omsorgsdagene. Jeg vil gerne høre, om fru Ulla Tørnæs også synes, det er rimeligt, at de to tredjedele af arbejdsgiverne, som i dag bliver opkrævet sygeskat, men som

ikke er omfattet af konflikten, i denne forbindelse får foræret 280 mio. kr. i skattelettelse, selv om de ikke er omfattet af mæglingsskitten.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Fru Ulla Tørnæs sagde, at Venstre ville have en håndfæstning fra regeringen. Det var et stærkt ord. Håndfæstning var noget, man brugte i middelalderen i forhold til nogle konger, som ikke kunne finde ud af noget, og så fik adelen en håndfæstning fra disse konger. Hvad er det, som denne håndfæstning skal bestå i, og er det, om man vil, et ufravigeligt krav? Hvis man ikke får det skrevet ned, vil man så ikke være med? Det er det ene spørgsmål.

Jeg har også et andet spørgsmål. Fru Ulla Tørnæs sagde, at regeringen skal love at sikre, at når man nu griber ind – med Venstres støtte åbenbart – bliver der også ro bagefter. Hvordan skal regeringen sikre det? Man kan jo ikke gribe ind én gang mere, så vidt jeg ved. Det hjælper vist ikke. Er det politiet, der skal sættes ind, eller hvad er det for noget, man vil have? Hvordan kan regeringen sikre, at der ikke er nogen, der laver konflikter eller faglige møder, fordi de simpelt hen synes, at det her er et indgreb, som de ikke vil have? Hvad er det for noget, Venstre forestiller sig?

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Lad mig starte med at sige til hr. Ole Sohn, at Venstre hele tiden har været imod sygeskatten, og vi ser med tilfredshed, at sygeskatten nu hermed bliver afskaffet.

Så til hr. Aage Frandsen med hensyn til en håndfæstning. Jeg tror, jeg udtrykkeligt sagde i min ordførertale, hvad den håndfæstning skulle bestå i, men jeg gentager det gerne. Håndfæstningen fra regeringen skal bestå i, at ministeren går på Folketingets talerstol og erklærer, at man vil efterleve det, der står i lovforslagets bemærkninger, nemlig at regeringen ikke vil fremsætte forslag, der forringer erhvervslivets konkurrenceevne. Det er den håndfæstning, som vi vil have, at regeringen giver af hensyn til vores støtte til dette forslag.

Så vil jeg sige til hr. Frank Aaen, at sagen om dyrevelfærd er lidt mere kompliceret end den måde, som hr. Frank Aaen valgte at fremstille den på her fra Folketingets talerstol. Sagen var jo den, at dispensationerne blev givet, men på betingelse af, at fjerkræavlerne betalte 5 kr. i

bod til Kræftens Bekæmpelse pr. slagtet kylling. Det hører naturligvis ingen steder hjemme, så det var en dispensation, der ikke kunne anvendes til noget som helst brugbart, hvis man bare har en anelse kendskab til de forhold, der er gældende for fjerkræbranchens indtægtsforhold.

Hr. Søren Søndergaard spørger, om jeg er enig med hr. Poul Erik Dyrhund i, at vi skal se på, hvordan optjeningen til feriefridagen sker. Her hviler Venstre sig op ad det, som regeringen har foreslået, nemlig at feriefridagen forudsætter, at man har været ansat i 9 måneder på den pågældende arbejdsplads. Så enkelt er det.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Siden i lørdags har det været muligt at få slagtet kyllinger, så man undgik de problemer, der er med dyrevelfærden på kyllingefarmene. Det er Dansk Industri, der i en udtalelse til Ritzau gør opmærksom på, at det er landbruget selv, der ikke har kunnet tage stilling. Landmændene skulle simpelt hen tage stilling til, om de, punkt 1, ville have uddyndingsafgivning, eller, punkt 2, slagtninger på slagterierne.

Det har landbruget ikke svaret på, og grunden til, at de ikke ville svare på det, er selvfølgelig, at så kunne de ikke tjene penge. Ved uddyndingsslagtning kunne de ikke tjene penge, og skulle de aflive kyllingerne ved slagtning på slagterierne og betale til Kræftens Bekæmpelse, kunne de ikke tjene penge. Derfor er den eneste grund til, at der opstod et problem og fortsat er et problem på landets kyllingefarme, landmændenes ønske om at tjene penge under konflikten.

Jeg synes sådan set godt, at Venstre kunne tage stilling til, om de er enige i den aktion fra landmændene, der dels skulle presse Folketinget til at gribe ind og dels skulle sikre, at de fik nogle penge ud af det. Synes fru Ulla Tørnæs ærlig talt ikke, at et parti som Venstre burde tage afstand fra landmændenes aktion på det her område?

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Der er ikke nogen tvivl om, at vi ser frem til en spændende udvalgsbehandling. Den socialdemokratiske ordfører forstår selvfølgelig, at det er et problem, at det eneste, man med dette forslag tilbyder en stor gruppe af lønmodtagere, er forringelser, og han siger, at det må vi snakke

om i udvalget. Venstre har den opfattelse, at det er helt i orden, at en stor gruppe af lønmodtagere ikke får noget som helst andet ud af forslaget end forringelser. Det bliver jo spændende at se, hvad der kommer ud af det, det bliver spændende at se, hvad vi kan konkludere i morgen, og det bliver selvfølgelig spændende at se, hvordan folk på arbejdspladserne reagerer på resultatet.

Jeg stillede fru Ulla Tørnæs, Venstres ordfører, et enkelt spørgsmål mere, nemlig om Venstre er enig i, at der med det her forslag er taget hul på den sjette ferieuge. Det må være interessant at få at vide, om Venstre også opfatter det på den måde – det hedder jo ikke ferie i lovforslaget her – at man virkelig med det her har taget hul på den sjette ferieuge, som den socialdemokratiske ordfører så klart sagde det.

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Vi mener ikke, at der med dette forslag tages hul på den sjette ferieuge, så enkelt kan det siges. Feriefridagen svarer nøjagtigt til juleaftensdag og til den fridag, der har været placeret efter Kristi himmelfartsdag, anderledes er det ikke.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg synes, det er godt, at vi har fået det konstateret. Og jeg håber, at de, der skal tage stilling til, hvad de skal gøre på mandag, når de møder på arbejde ude omkring ved tv-skærmene, forstår, hvad der bliver sagt her, nemlig at det, som den socialdemokratiske ordfører forsøger at sælge dette forlig på, nemlig at der er taget hul på den sjette ferieuge, og at man vil sikre, at også bygningsarbejdere, løsarbejdere og folk, der kan blive ramt af arbejdsløshed, selvfølgelig også skal have noget ud af dette forlig, ingen støtte har hos Venstre. Det har absolut ingen støtte hos Venstre. Dette forlig er ikke begyndelsen på den sjette ferieuge. Dette forlig indeholder kun forringelser for store dele af arbejdsbefolkningen.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Vi har nu fået bekræftet, at Venstre klart opfatter feriefridagen som en ganske almindelig fridag. Jeg synes også, det er meget rart at få bekræftet, at i forhold til det mæglingforslag, som lovforslaget bygger på, er der tale om en

selvbetalt fridag, i og med at den pensionsordning, som var aftalt, nu er blevet reduceret tilsvarende.

Det er altså lønmodtagerne selv, der betaler den fridag; den er altså ikke en gave fra nogen.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg vil gerne spørge fru Ulla Tørnæs, om hun er opmærksom på, at hr. Frank Aaen ikke er særlig velorienteret om dyrespørgsmålet.

Kl. 15.22 i dag er der faktisk udsendt en Ritzaue, hvor Verner Elgaard fra CO-Industri udtaler, at fordi der er tanker om et regeringsindgreb, starter man nødslagtninger, og man er også glad for, at landbruget ville betale 1 krone pr. kylling, altså ikke de 5, som man krævede tidligere, og i slutningen af den pågældende Ritzaue erkender man faktisk, at der er voldsomt store problemer, man er nødt til at diskutere inden en ny konflikt, fordi man godt kunne se, at alt det her ikke har fungeret.

Når man ikke ved disse ting, kan man jo godt diskutere så skævt, som hr. Frank Aaen gør, og jeg håber, fru Ulla Tørnæs er mere opmærksom på dem end hr. Frank Aaen.

Formanden:

Korte bemærkninger skal jo rettes til den seneste ordfører, så hvis hr. Frank Aaen ønsker en kort bemærkning, er det til fru Ulla Tørnæs.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Er fru Ulla Tørnæs ikke enig i, at med de oplysninger, vi netop har fået, og som jeg er meget glad for at vi fik frem her i Folketingssalen, er hensynet til dyrevelfærd ikke nogen begrundelse for at lave det her indgreb, og dermed er der et argument mindre for indgrebet.

Burde fru Ulla Tørnæs ikke være gået på talerstolen under den socialdemokratiske ordførers tale og have sagt, at den udlægning af teksten, hr. Poul Erik Dyrlund kom med, ikke havde dækning hos forligsparterne bag dette indgreb? Havde det ikke været ærligt at have præsenteret det synspunkt så klart, da vi blev – må jeg sige det lidt bramfrit – fyldt med varm luft af hr. Poul Erik Dyrlund?

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Lad mig starte med det sidste:

Jeg skal sige til hr. Frank Aaen, at vi ikke har noget forlig med regeringen på dette punkt. Vi har sagt, at vi støtter det lovforslag, som regeringen har fremsat. Det er regeringens lovforslag, og vi har sagt, at vi vil stemme for det, når vi når så langt som til tredje behandling. Men det forudsætter, at vi gennemgår en grundig udvalgsbehandling, at jeg får min håndfæstning fra regeringen omkring regeringens økonomiske politik, og at man ikke vil pålægge erhvervslivet yderligere byrder, for det er tiden ikke til.

Med hensyn til hr. Duetofts spørgsmål til mig, kan jeg bekræfte, at hr. Frank Aaen altså ikke var velorienteret om den seneste udvikling. Og jeg vil sige til hr. Frank Aaen, at jeg ikke synes, at det medfører, at der ikke er noget påskud for at foretage et lovindgreb lige netop på det her tidspunkt, for hr. Verner Elgaard refererer jo til, at man starter nødslagtningerne, fordi vi er i færd med at lave det indgreb, som vi netop er i færd med. Så på den måde hænger tingene sammen, må jeg sige til hr. Frank Aaen.

Til hr. Søren Søndergaard med hensyn til den sjette ferieuge: Vi kan jo ikke på nuværende tidspunkt sige, hvad der vil være prioriteringen om 2 år, når overenskomstforhandlingerne starter igen. Det, vi behandler her, er de overenskomster, som skal løbe frem til år 2000, og hvad der vil være lønmodtagernes og arbejdsgivernes prioriteringer efter år 2000, kan vi ikke i dag sige noget som helst om fra Folketingets talerstol.

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Arbejdsgiverne må til lommerne, hvis vi skal finde en løsning, proklamerede formanden for LO i går. Men problemet er, at der allerede har været besøg i arbejdsgivernes lommer. Finansministeren og skatteministeren har for længst været der og fisket nye grønne afgifter, arbejdsmarkedsbidrag, sygeskat og andre forøgelse af omkostningerne op af arbejdsgivernes lommer.

Derfor er det i dag finansministeren, der må til lommerne, hvis der skal findes en løsning, som ligger uden for den ramme, man hidtil har arbejdet inden for. Det er den eneste mulighed, hvis konkurrenceevnen skal fastholdes, hvad vi i Det Konservative Folkeparti lægger meget stor vægt på. Netop på grund af de byrder, som regeringen har pålagt virksomhederne, var den oprindelige ramme, som parterne forhandlede inden for, meget snæver, i al fald hvis konkurrenceevnen ikke skulle beskadiges. Derfor på-

hviler der regeringen et meget stort ansvar for, at parterne reelt har måttet give op, så et lovindgreb er blevet nødvendigt.

Herefter må befolkningen så i øvrigt gå i frygt og bæven og se frem til, om det om nogle måneder er skatteyderne, der skal til lommerne, eller om finansministeren vil begynde at tage ord som omprioriteringer og besparelser i sin mund. Det Konservative Folkeparti siger klingende klart nej til nye skatter og afgifter. Skal der efterfølgende strammes er løsningen omprioriteringer og besparelser.

Teknikken, de økonomiske beregninger og detaljerne i regeringens forslag vil vi analysere nærmere i udvalget, før vi tager endelig stilling. Men jeg vil gerne allerede her på Det Konservative Folkepartis vegne give udtryk for, at profilen i indgrebet er helt rigtig, og efter vores opfattelse helt i overensstemmelse med ikke mindst de unge familiers ønsker. Der bliver taget et væsentligt skridt i retning af at skabe bedre mulighed for, at lønmodtagerne kan få familielivet og arbejdslivet til at hænge bedre sammen.

Dette hensyn betyder åbenbart mere for lønmodtagerne end flere kroner i lønningsposen. Kronerne bliver jo så alligevel til 50-ører, når skatteministeren har været der. At skabe større pensionsformuer, som fagforeningslederne så kan sidde og spille matador med, bliver vist heller ikke prioriteret af almindelige lønmodtagere.

Denne prioritering hos lønmodtagerne er tilsyneladende kommet helt bag på lønmodtagernes forhandlere, der jo som bekendt anbefalede at stemme ja til det oprindelige mæglingforslag. At lønmodtagerne stemte nej kom tilsyneladende så meget bag på lederne, at de i flere timer efter afgørelsen gik rundt og nærmest lignede krigsofre, der havde været udsat for et granatchok. Havde der været flere unge og flere kvinder i toppen af dansk fagbevægelse, var familie-hensynet for længst blevet opprioriteret, når der skulle stilles krav ved forhandlingerne.

Vi beklager dybt, at der er behov for et lovindgreb, og som sagt mener vi, at regeringen selv har et mega-ansvar for forløbet. Men at gribe ind er nødvendigt. Flere og flere sagesløse borgere bliver kraftigt generet af konflikten, som i disse dage strammer voldsomt til. Der bliver ikke gjort rent på hospitaler, på skoler, i børneinstitutioner, benzinen er sluppet op, problemerne med at sikre en etisk forsvarlig dyrevelfærd vokser fra time til time. Selvstændige

erhvervsdrivende, som slet ikke er part i konflikten, f.eks. gartnere, er udsat for et voldsomt økonomisk tab. Det daglige produktionstab i virksomhederne udgør et enormt beløb, og danske eksportinteresser lider skade.

Reelt gav parterne op i går, og derfor ønsker vi, at der gribes ind nu.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg vil spørge, om hr. Knud Erik Kirkegaard er vidende om, at aktionærerne fik 18 pct. mere i udbytte sidste år eller næsten 10 gange så meget som det, de pågældende virksomheder tilbød deres ansatte i overenskomstforslag, at værdistigningerne på Børsen udgjorde næsten 300 mia. kr., eller stort set det samme som hele den samlede lønudbetaling i industri, handel, service og transport, og at aktionærernes formue på kun 2 år blev fordoblet.

Er hr. Knud Erik Kirkegaard vidende om det? Jeg finder det i hvert fald rimeligt begrundet, at Hans Jensen på den baggrund siger, at nu må arbejdsgiverne til lommerne.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg synes egentlig, det var en flot tale, den konservative ordfører, hr. Knud Erik Kirkegaard, holdt om familierpolitik. Han kaldte det forslag, der foreligger, for et væsentligt skridt for at få familielivet til at hænge sammen.

Så er det vel også et problem for Det Konservative Folkeparti, at en kæmpemæssig gruppe, nemlig den berømte gruppe af bygningsarbejdere, folk, der er løsarbejdere, plus folk, der rammes af arbejdsløshed, overhovedet ikke får del i denne øgede frihed. Er det ikke et problem for Det Konservative Folkeparti, og er det derfor ikke også Det Konservative Folkepartis opfattelse på samme måde, som det var den socialdemokratiske ordførers opfattelse, at der mellem første og anden behandling skal ses på det problem i udvalget og ændres ved det?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Igennem den del af dagspressen, der udkommer, har man i den seneste uges tid kunnet se forskellige meldinger fra Det Konservative Folkeparti om, hvorvidt man skulle lave et indgreb eller ej. Så vidt jeg husker, har hr. Knud Erik Kirkegaard flere gange været ude med

tanken om, at der skulle gribes ind, hvorefter fru Pia Christmas-Møller har været ude og sige, at det ikke var konservativ politik at gribe ind på det tidspunkt.

Derfor vil jeg gerne spørge hr. Knud Erik Kirkegaard, hvad det er, der ifølge De Konservative betinger, at det er netop nu, der skal gribes ind. Er det alene, at man har overladt ansvaret for at finde ud af, hvornår der skulle gribes ind, til regeringen? Eller er det, fordi man selvstændigt hos De Konservative har gjort sig nogle overvejelser om, hvornår der skulle gribes ind? Kan det skyldes, at det, der i virkeligheden er den reelle problemstilling her, er, hvordan man kan nå at køre sine propaganda-maskiner i stilling til EU-afstemningen den 28. maj?

Vi frygter i Dansk Folkeparti, at det i virkeligheden er baggrunden for, at man netop vælger, at indgrebet skal komme nu frem for eksempelvis i næste uge, men jeg håber at høre en klar melding om, hvorvidt EU-afstemningen har spillet ind hos De Konservative med hensyn til, hvornår indgrebet skal finde sted.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Til fru Jette Gottlieb kan jeg sige, at jeg selvfølgelig er fuldstændig opmærksom på, at der er overskud i danske erhvervsvirksomheder i øjeblikket. Den slags kan være ganske meget konjunkturbetinget, og det er godt, vi har nogle gode konjunkturer i øjeblikket. Det, vi skal være meget opmærksom på, er, at vi også langsigtet sikrer konkurrenceevnen, for ellers går det naturligvis rivende galt, hvis vi kommer ind i en lavkonjunktur.

Til hr. Søren Søndergaard kan jeg sige om de grupper, som hr. Søren Søndergaard mener ikke bliver tilstrækkeligt tilgodeset i forslaget, at det, vi har forholdt os til, er regeringens forslag. Hvis regeringen kommer til os og beder om at få foretaget ændringer, vil vi naturligvis vurdere det. Jeg vil ikke her give tilsagn om, at vi vil sige ja, men vi vil naturligvis altid overveje en anmodning fra regeringen.

Til hr. Thulesen Dahl kan jeg sige, vi holder tingene meget stærkt adskilt. Den akutte grund til, at vi siger, det er nu, der skal gribes ind, er, at parterne gav op i går. Det har overhovedet intet med Amsterdamtraktaten og folkeafstemningen at gøre. Det holder vi fuldstændig adskilt.

Ole Sohn (SF):

Hr. Knud Erik Kirkegaard understregede to ting. Den ene var, at parterne gav op i går. Sådan har jeg ikke opfattet det. Der er vel tale om, at når en konflikt er etableret, er det et forsøg på, at parterne gør hinanden møre, indtil der kan komme nogle seriøse forhandlinger i gang.

LO har bestemt ikke opgivet forhandlingerne, de har bare sagt: Vi er nødt til at vente nogle dage endnu, indtil arbejdsgiverne bliver mere modne til at indgå i seriøse forhandlinger.

Den anden ting er spørgsmålet om konkurrenceevnen. Er hr. Knud Erik Kirkegaard enig i, at Danmark efterhånden sækker agterud, hvad angår ferielængden?

Faktisk er det sådan, at det land, som vi altid ønsker at sammenligne os med, Tyskland, har 41 feriedage pr. år, mens Finland, som ligger i den nordlige blok, har indført den 6. ferieuge, så konkurrenceevnen bliver nok ikke forringet væsentligt ved, at Danmark også følger efter med en forlængelse af ferien.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg synes, det var en noget speciel udlægning, hr. Knud Erik Kirkegaard kom med af det indgreb, som man vil lave sammen med regeringen. Den konservative ordfører brugte formuleringen, at »visse grupper ikke var tilstrækkelig tilgodeset med hensyn til ferie«, og derfor vil jeg godt bede hr. Knud Erik Kirkegaard herfra bekræfte, at de grupper, vi har snakket om, ingen ekstra fritid får; absolut ingen ekstra fritid.

Det må da være muligt for den konservative ordfører at bekræfte den elementære kendsgerning, som fremgår af det forslag, som Det Konservative Folkeparti har lovet regeringen at ville stemme for. Så den bekræftelse venter jeg på.

I øvrigt forstår jeg ikke noget. Det Konservative Folkepartis ordfører går herop og holder en pæn familiepolitisk tale og siger: mere fritid. Og når man så påviser, at for store grupper, der skal arbejde under denne her overenskomst, bliver der ikke mere fritid, siger De Konservative: Det er ikke vores problem, det er regeringens.

Hvad er Det Konservative Folkepartis holdning? Det er interessant at få at vide.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

I Dansk Folkeparti er vi enige i, at der altså på målrettede områder er et behov for at se på det, vi kalder nøglestiksindgreb, f.eks. på hospitalsområdet, hvor der ikke gøres tilstrækkeligt rent, og hvad angår dyrevelfærden, hvor vi mener, der er nogle problemer.

Derfra og så til at lave et generelt indgreb er der jo unægtelig et spring, og derfor søger jeg stadig væk hr. Knud Erik Kirkegaards forklaring på, hvorfor det generelle indgreb på alle områder skal komme netop i dag og i morgen. Så vidt jeg har forstået – men det kan være en misforståelse – har hr. Kirkegaard også før sammenbruddet i aftes ment, det burde komme tidligere.

Nu siger hr. Kirkegaard, at han går ind for, at det skal komme nu på grund af sammenbruddet i aftes, men så vidt jeg har forstået på de medier, der udkommer, har hr. Kirkegaard været talsmand for, at indgrebet skulle komme for længere tid siden. Derfor søger jeg stadig væk en forklaring på det, og ellers må jeg konkludere, at det i meget høj grad ser ud til, at når indgrebet skal komme nu, er det, fordi man skal have indgrebet gennemført, så det ikke kommer for sent i forhold til en EU-folkeafstemning den 28. maj af frygt for, at det ellers vil blive til fordel for nej-siden, at man har en konflikt på arbejdsmarkedet.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Til hr. Ole Sohn blot dette: Det er nok muligt, at parterne ikke formelt har givet op; men det er vores indtryk, at de reelt gav op i går, og det er så også det indtryk, regeringen har fået.

Med hensyn til antal feriedage, fridage og internationale sammenligninger kan jeg erindre i dagspressen at have set to undersøgelser. Den ene viste, at vi lå håbløst bagefter, den anden undersøgelse viste, at vi lå klart i spidsen. Begge undersøgelser kan selvfølgelig ikke være rigtige, men jeg tør ikke her fra talerstolen uden at gøre et forarbejde give min egen vurdering af det.

Til hr. Søren Søndergaard: Det her indgreb bygger helt ærligt og redeligt på en opprioritering af børnefamilierne, og når man opprioriterer noget, er der selvfølgelig noget andet, der bliver nedprioriteret.

Hr. Thulesen Dahl, som vedblivende påstår, at jeg skulle have udtalt mig for et indgreb på et

tidligere tidspunkt end i dag – hvis ellers hr. Thulesen Dahl har tid til at høre efter; det har han åbenbart ikke – vil jeg godt bede dokumentere, at jeg har givet udtryk for, at der skulle gribes ind tidligere end i dag.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg bliver altså mere og mere mystificeret over, hvad det egentlig er, man er blevet enig om. Nu forstår jeg på den konservative ordfører, at det her er udtryk for en opprioritering af børnefamilierne, og så er der jo nogle, der må betale.

Jamen forstår den konservative ordfører da ikke, at hele problemet er, at børnefamilieforældre, der arbejder i bygningsindustrien, er løsarbejdere eller er midlertidigt ramt af arbejdsløshed, ikke får noget ekstra? Det er det, der er hele problemet. Hvordan kan han så sige, at det er udtryk for, at vi har opprioriteret børnefamilierne? Det er jo ikke udtryk for det, og derfor bliver jeg nødt til at spørge: Har Det Konservative Folkeparti overhovedet læst den aftale, det har indgået med regeringen?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jeg vil godt gøre hr. Søren Søndergaard opmærksom på, at vi ikke har indgået anden aftale med regeringen, end at vi vil se positivt på det forslag om et lovindgreb, som regeringen er kommet frem med, og det gør vi.

At hr. Søren Søndergaard så ikke forstår mig, det er så beklageligt. Det kan være min fejl, det kan – og det er nok sandsynligt – også være hr. Søren Søndergaards fejl.

Ole Sohn (SF):

Det var en overraskelse for mange, at lønmodtagerne stemte nej til mæglingforslaget mellem LO og DA. De mente spørgsmålet om den 6. ferieuge alvorligt. De ville ikke lade sig nøje med fridage, som de i forvejen havde, og de ville ikke lade sig nøje med smulerne fra de riges bord.

Igennem de seneste mange år har vi fået at vide, at det går godt, og beviserne herfor har jo jævnlig været præsenteret gennem medierne. Overskuddene er rekordhøje. De nyeste tal viser faktisk, at indtjeningen i 1997 har taget et hop opad med mere end 20 pct., og aktiekurserne er næsten tredoblet siden årsskiftet 1992-93 svarende til en gevinst på næsten 800 mia. kr., hvilket også har gjort, at aktieudbyttet er

utrolig store, fordi virksomhederne ikke selv kan bruge alle pengene.

Kravet om en 6. ferieuge er rimeligt. Familiernes behov for mere fritid er velbegrunderet, fordi der i dag bruges væsentlig mere tid på arbejde og transport end tidligere. I 1990'erne brugte en gennemsnitsfamilie 50 timer om ugen til arbejde og transport, i dag bruger gennemsnitsfamilien ca. 80 timer. Mere tid til den enkelte er et udtryk for en moderne arbejdsmarkeds- og familiepolitik, og til glæde for finansministeren betyder længere ferie og mere fritid ikke samtidig mere forbrug.

Det tjener LO til ære, at vi tog afstemningsresultatet alvorligt og samlede om kravet om en 6. ferieuge, og det tjener LO til ære, at de har iværksat en disciplineret konflikt, hvor formålet er at ramme arbejdsgiverne hårdt samtidig med, at livsvigtige funktioner friholdes. Det har været en strejketaktik, der skulle gøre det vanskeligt for regeringen at gribe ind i den lovligt varslede konflikt.

Heroverfor har arbejdsgiverne indtaget de korslagte armes politik og bevidst og målrettet satset på et politisk indgreb, som regeringen nu har præsenteret Folketinget for. Statsministeren har lanceret indgrebet med begrundelsen »nu er der intet alternativ til et politisk indgreb«. Den udlægning er kun rigtig, hvis regeringens politik er at imødekomme arbejdsgivernes holdning, for der er et alternativ.

Alternativet består i at respektere det faglige demokrati og lade styrkeprøven mellem lønmodtagere og arbejdsgivere udfolde sig. Det, at arbejdsmarkedets parter selv fastsætter løn- og ansættelsesvilkår, er jo netop det centrale i den danske model, og den danske model var jo også, hvad Folketinget netop ønskede at styrke, da det i 1996 vedtog den nye forligsmandslov.

Urafstemningen denne gang har vist, at de nye regler virker. Demokratiet blomstrer, og stemmeprocenten har denne gang været væsentlig højere end tidligere. Derfor burde regering og Folketing stå ved sine beslutninger og lade det faglige demokrati råde, eller sagt med tidligere arbejdsminister Jytte Andersens ord fra debatten om forligsmandslovens revision: Det handler dybest set om at blande sig så lidt som muligt og have respekt for arbejdsmarkedsparternes ønske om deres eget sæt spilleregler.

Med regeringens forslag til indgreb i konflikten undergraves den fri forhandlingsret og det faglige demokrati. Derfor kan SF ikke tilslutte

sig det fremsatte lovforslag. Det er vores opfattelse, at arbejdsgiverne i løbet af nogle få dage vil blive bløde i knæene, og at fagbevægelsen vil kunne høste frugterne af den strejke i form af, at der tages hul på den 6. ferieuge.

Sluttelig vil jeg gøre et par bemærkninger til selve lovforslaget. Under forelæggelsen på pressemødet i middags sagde statsministeren, at det var meget magtpåliggende for regeringen, at lovindgrebet holdt sig inden for den ramme, der lå i det nedstemte mæglingsforslag. Det er jo det samme som at sige, at regeringen helt og holdent har støttet Dansk Arbejdsgiverforenings forhandlingsgrundlag, og det er i sig selv en hån mod lønmodtagerne og deres ønsker.

Det er da også et udtryk for uansvarlighed, at regeringen ikke straks sagde til lønmodtagerne, at de ikke kan få mere end det, der ligger inden for rammen, at der alene kan blive tale om en omfordeling af den DA-godkendte ramme.

Hvorfor lod regeringen konflikten køre i 2 uger, når formålet netop var at bryde DA's ramme?

Til sidst om de konkrete emner: Finansieringen af feriefridage og omsorgsdage er spørgsmål, som vi vil rejse under udvalgsbehandling, for, som det er lagt frem under debatten tidligere – er der ikke tale om en reel påbegyndelse af den 6. ferieuge, men om, at man får nogle selvbetalte fridage.

Afslutningsvis skal der gøres en bemærkning til regeringen:

Når nu regeringen har ønsket at gribe ind i konflikten, burde det ud fra en politisk formel have været et indgreb, der gav fagbevægelsen de sejre, den kunne have vundet og skaffet sig selv ved den fortsatte kamp, nemlig at der reelt blev taget hul på den 6. ferieuge, og at man samtidig kunne se slutningen på, hvornår ferieugen var etableret fuldt ud.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Jeg vil godt spørge hr. Ole Sohn, om det fuldstændig er undgået hr. Ole Sohns opmærksomhed, at samtidig med, at LO sagde, at de ville satse på flere feriedage, gjorde de stærkt opmærksom på, at man ikke skulle forvente at få tilnærmelsesvis en hel uges ferie. Derfor skal hr. Ole Sohns udsagn om, at LO samledes om en 6. ferieuge, vist vejes på en guldvægt.

Så har hr. Ole Sohn et par gange beskæftiget sig med, hvorfor regeringen ikke greb ind for 14 dage siden og sagde, at der ikke er råd til noget.

Skal jeg forstå de udsagn fra hr. Ole Sohn på den måde, at det havde regeringen fået SF's opbakning til? Det er der noget der tyder på, så mange gange som hr. Ole Sohn har beskæftiget sig med den vinkel på sagen.

Endelig kunne jeg også godt tænke mig at spørge hr. Ole Sohn om, hvor længe SF egentlig havde regnet med, at konflikten skulle have lov til at køre set i lyset af, at arbejdsmarkedets parter i går sagde til arbejdsministeren: Vi kan ikke mere.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Ja, man kan forholde sig til det formelle, men jeg synes, det er mere interessant at dvæle lidt ved det reelle i indholdet.

Jeg hørte ikke hr. Ole Sohn omtale de dage, der er tilrettelagt for børnefamilierne her. Kan jeg ikke få bekræftet, at der i denne løsning ligger en indfrielse af en forventning hos børnefamilierne, som SF selv har været med til at rejse, bl.a. i denne sal i forbindelse med adskillige af de børnepolitiske debatter, vi har haft, og at der er tale om et gennembrud?

Man kan diskutere, om det her resultat ville have været bedre, hvis det var udtryk for et forlig. Det skal jeg ikke forholde mig til. Jeg konstaterer nu som en, der har arbejdet en del år med det her emne, at her er der et gennembrud, der kan ses. Hvorvidt der er tale om et gennembrud på den 6. ferieuge, kan man selvfølgelig diskutere i den formelle ramme, hr. Ole Sohn stillede op.

Men kan hr. Ole Sohn ikke bekræfte, at mennesker rent faktisk får fri de 2 dage ekstra, og så kalde det ferie?

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg kan bekræfte, at SF er meget positivt indstillet over for udviklingen af antallet af omsorgsdage, og vi agter faktisk også selv at fremsætte forslag om det siden hen.

Kritikken går på to ting, nemlig at man blander det ind i et overenskomstindgreb, og at det faktisk i den her sammenhæng bliver finansieret af arbejdsgiverne, men via fjernelse af sygeskatten, så det ikke alene giver fuld kompensation til de arbejdsgivere, som er omfattet af konflikten, men faktisk også giver en gave-regn på 280 mio. kr. til de to tredjedele af arbejdsmarkedet, som ikke er omfattet af dette forslag til indgreb.

Med hensyn til spørgsmålet fra hr. Poul Erik Dyrlund om den sjette ferieuge er det korrekt, at fagbevægelsen samlede sig om kravet om den sjette ferieuge, men det er også korrekt, at LO's formand, Hans Jensen, sagde, at man ikke skulle regne med at få hele ugen indført under disse overenskomstforhandlinger. Men man havde en forventning om – og det var også det, der lå i LO's krav – at bryde den ramme, som lå i mæglingsskitsen, og som Arbejdsgiverforeningen havde lagt sig fast på, og det er ikke sket ved det her indgreb.

Og når jeg har kritiseret regeringen for, at den ikke har grebet ind noget tidligere, er det netop, fordi regeringen i dag understreger, at det har været meget magtpåliggende for den at sige, at et indgreb og en skitse skulle ligge inden for rammen af det mæglingsforslag, der blev nedstemt, for hvis den melding havde været givet dengang, havde der været renere linjer fra konfliktens start.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg vil bare spørge hr. Ole Sohn, om han er opmærksom på, at Hans Jensen netop lagde meget klart ud med at vurdere, at han havde fejlbedømt, hvilken opbakning der var til hvilke krav under forhandlingerne, og at han straks gjorde opmærksom på, at han selvfølgelig var villig til at køre videre i forhandlingerne med de krav, som han oplevede at arbejdspladserne stillede.

Og er hr. Ole Sohn ikke også enig i, at det, som meget klart blev formuleret – bl.a. under de demonstrationer, der var på Rådhuspladsen, arrangeret af LO Storkøbenhavn, LO Frederiksborg Amt, LO Vestsjællands Amt og LO Storstrøms Amt, og hvor Hans Jensen var hovedtaler ved det ene af dem og LO's næstformand, Tine Brøndum, var hovedtaler ved det andet – var, at de pågældende som hovedparole havde 6 ugers ferie, og at der var råd til mere, altså et klart ønske om et brud på rammen?

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Jeg er forvirret efter hr. Ole Sohns indlæg, og først og fremmest vil jeg gerne have afklaret, om SF er principielt imod, at lovgivningsmagten går ind i overenskomstmæssige spørgsmål og tager stilling til dem, for mig bekendt har SF tidligere kunnet forholde sig til en proces, hvor man kunne stemme for noget sådant, hvis ind-

holdet var korrekt. At man så ikke har gjort det, er noget andet.

Jeg konstaterer, at der i denne løsning er 3 dage til familier med børn – ja, der er faktisk 6 dage, hvis begge forældre er på arbejdsmarkedet – og er det et krav, der er stillet af fagbevægelsen? Ja, det har jeg hørt at det er, og derfor er det logisk at lægge dét til, når løsningen skal findes her.

Hr. Ole Sohn må forklare de familier, han nu skal ud at debattere med, at de har fået en forbedring, og at hr. Ole Sohn ikke kan garantere dem, at de ville have fået den, såfremt konflikten havde kørt videre. Jeg konstaterer med tilfredshed, at der kom mere ud af det.

Så vil jeg slutte med at spørge hr. Ole Sohn: Har SF ikke før foreslået omsorgsdage finansieret af samfundet? For jeg forstod, at problemet var, at det ikke var arbejdsgiverne, der skulle finansiere dem, men så vidt jeg ved, har SF's forslag om det samme også bygget på, at de skulle finansieres her.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Hr. Ole Sohn brugte den ordvending, at regeringen blander omsorgsdage ind i konflikten. Men kan hr. Ole Sohn ikke bekræfte, at de sidste krav, der blev fremsat over for arbejdsgiverne fra LO's side, indbefattede 2 omsorgsdage?

Og jeg vil også bede hr. Ole Sohn om at bekræfte, at det er korrekt, at Tine Brøndum i en reportage fra 1. maj-mødet – i Århus, så vidt jeg husker – for åben skærm over for hele Danmarks befolkning gav udtryk for, at man ikke skulle forvente at få en hel ferieuge, altså over for hele Danmarks befolkning og ikke bare over for 10.000 mennesker på Rådhuspladsen.

Formanden:

Hr. Ole Sohn for en kort bemærkning. Og så regner jeg med, at det er næste ordfører bagefter.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil gerne sige til hr. Jan Petersen: Der er ikke noget galt i princippet om omsorgsdage, og der er heller ikke noget galt i, at samfundet indgår i finansieringen af dem. Kritikken her går dels på, at man blander dem ind i konflikten, og dels på, at man ikke bryder den ramme, som Dansk Arbejdsgiverforening har lagt som grundlag for en løsning af konflikten.

Derudover er der en række konkrete problemer i selve forslaget, f.eks. det, at en lang række af de børnefamilier, som burde have glæde af det, netop ikke får det, fordi man har lagt en karenstid ind i det. Således bliver alle de familier, som har en løs tilknytning til arbejdsmarkedet i kraft af deres arbejde – bygningsarbejde og lignende – ikke omfattet af det, fordi de ikke optjener ret til at gøre brug af omsorgsdagene.

Til fru Jette Gottlieb vil jeg da gerne sige, at jeg kan bekræfte, at LO-formanden har tilkendegivet, at han har fejlbedømt situationen. Og dér tror jeg i øvrigt det er meget væsentligt at forstå, at de faglige ledere under den første runde forhandlinger om overenskomstfornyelsen faktisk ikke havde lyttet tilstrækkeligt til, hvad græsrodderne ønskede. Og de ønskede netop mere fri tid og længere ferie, og derfor har kravet om en sjette ferieuge været meget centralt fra fagbevægelsens side og efter nedstemningen af mæglingsskitsen også fra LO's side.

Formanden:

Hr. Mogens Andreasen som ordfører.

Mogens Andreasen (DF):

Vi står så over for det indgreb i konflikten, som alle vel havde forudset, for der var jo desværre ingen muligheder hos arbejdsmarkedets parter for at finde et forlig, og der var heller ikke nogen vilje til at lade forligsmanden indgå i forhandlingerne til slut.

Dansk Folkeparti går ind for den frie forhandlingsret, men det er desværre ikke lykkedes for arbejdsmarkedets parter at løse disse problemer.

I ministerens fremsættelsestale står der bl.a.:

»På nuværende tidspunkt har konflikten løbet i næsten 2 uger – med store konsekvenser for det danske samfund. Mange funktioner har været lammet af konflikten, og nu er situationen ved at blive kritisk, fordi konflikten nu for alvor slår igennem. Samtidig er konflikten netop blevet udvidet og omfatter også detailhandelen og elområdet.«

Jamen det er jo også problemer, som alle sammen burde have været løst inden vi nåede så langt som til et lovindgreb, men da de ikke kunne komme længere, kan det da godt være, at det vil være fornuftigt at lade dette lovindgreb finde sted. Men når arbejdsministeren understreger, at problemerne nu er så store, må jeg da spørge: Var disse problemer her ikke

også i sidste uge? Og dér må jeg jo pege på, at problemerne både i landbruget, bl.a. på kyllingefarmene, og med hensyn til rengøring på hospitaler og på skoler også var der i sidste uge.

Og vi kan derfor spørge: Hvorfor kom indgrebet så ikke dengang, men først nu? Eller hvorfor har man ikke gemt indgrebet til næste uge? Skulle det være sådan, at regeringen simpelt hen kommer med indgrebet nu, fordi den er nervøs for afstemningen om Amsterdamtraktaten den 28. maj? Det tror jeg og det tror vi i Dansk Folkeparti måske er en af årsagerne til, at vi står med forslaget her i dag.

Der er i arbejdsministerens forslag en ændring om fridage for børnefamilier, og det synes vi er ganske udmærket, og det er vi da glade for kommer med, hvis det her forslag bliver vedtaget. Men når vi nu kommer i udvalget, vil vi selvfølgelig drøfte de spørgsmål, der kan have forbindelse med lovforslaget, og vi vil på vores gruppemøde i morgen tage stilling til, hvordan vi vil behandle det ved den endelige afstemning.

Peter Duetoft (CD):

Når det nu ikke kan være anderledes, er det da godt, at regeringen har vist den handlekraft, som vi synes regeringen har vist både i går og i dag, ja, for så vidt jo allerede, da man gik på banen og bad om at få forligsmanden inddraget. Da tog regeringen jo initiativet, og det var vi godt tilfredse med.

Jeg synes, der har været en del problemer i debatten i dag, for debatten har gået på, at den situation, der er i det danske samfund i dag, har været argumentet for at gribe ind, og dermed er ordfører efter ordfører gået på talerstolen med meldinger om, at så slemt og livstruende er det jo ikke. Men så er der åbenbart nogle, der ikke har hørt, hvad det faktisk var, statsministeren sagde på pressemødet tidligere i dag, og åbenbart også nogle, der ikke har hørt, hvad der foregik her i spørgetiden.

For argumentet var jo netop, at det da godt kunne være, at man kunne leve med situationen i dag – bortset fra kyllingerne, som bestemt døde af det, og hvor jeg syntes, det var pinligt at opleve fagforeningsledere stille sig op og sige, at det gjorde jo ikke så meget, for de skulle jo dø alligevel, for det er bestemt en smuk holdning til dyrevelfærd, må jeg nok sige, men bortset fra det, kan det da godt være, at det ville glide på det niveau – men det, som statsmini-

steren sagde, var jo, at skal man nu forhandle i en uge til uden sikkerhed for at nå et resultat og derefter, hvis man når et resultat, bruge en uge til afstemninger, så er man altså 14 dage længe fremme i konflikten, og så ser skolerne og daginstitutionerne og plejehjemmene og alt det andet altså ikke ud som i dag.

Det er jo det, der er argumentet, og derfor er det da et pseudoargument i debatten her at fremstille det, som om det er situationen lige i dag, der gør det, og gå på talerstolen med alle de forskellige påstande i den forbindelse.

Vi er enige med statsministeren i, at hvis den udvikling, der har været i det sidste stykke tid, bliver ført 14 dage frem, vil det føre til en uacceptabel situation for mange mennesker i det danske samfund. Og vi må jo også minde om, at det altså ikke er første gang i Danmarkshistorien, man har foretaget et indgreb. Jeg tror faktisk, at jeg i morgenradioavisen hørte – det var meget tidligt, så jeg hørte kun halvt efter, men jeg mener at have opfattet det sådan – at af de sidste 11 konflikter har Folketinget faktisk grebet ind i de 10. Så jeg vil sige, at det nærmest er det, man kan forvente, når man går ind i sådan en konflikt.

Vi synes, der er balance i forslaget; vi synes, omkostningsniveauet er godt, som det er lagt op; og vi er tilfredse med, at lønmodtagerne får den frihed, som de også har lagt op til. Og vi synes faktisk også, det er meget godt, at man har inddraget andre ting end blot det slagsmål, der var på arbejdsmarkedet, og her tænker jeg altså på sygeskatten, for det var faktisk et signal, som CD sendte allerede for en uge siden, og hvor de fleste nærmest trak på skuldrene ved tanken om, at man skulle have flere skruer at dreje på, men vi er da glade for en uge efter at have fået, jeg vil ikke sige ret, men i hvert fald et oplæg fra regeringen, der netop gør, at der kommer flere indfaldsvinkler til løsningen, sådan at der er balance i det.

Nu kan man så bare ærgre sig lidt over, hvad der vil ske, hvis SF, som det fremgår nogle steder, vil holde fast i at blokere for at fjerne sygeskatten i år med henvisning til finanslovsforliget. Og hvis det skulle ske, håber jeg da, at regeringen har en nødplan, sådan at man i år rent faktisk kan lette omkostningsforøgelserne for erhvervslivet. Så hvis den situation skulle opstå, vil vi da gerne høre noget om det, måske også for at afdramatisere SF's synspunkt.

For CD er fleksibiliteten på arbejdsmarkedet vigtig, og vi håber ikke, at man låser arbejdsmarkedet for meget, og det mener vi faktisk ikke at man gør her, for man lægger jo op til, at feriefridagene kan lægges efter aftale mellem arbejdsgivere og arbejdstagere. Og omsorgsdagene er jo også et skridt i den rigtige retning.

Vi vil gerne have mere fleksibilitet, sådan at almindelige mennesker kan planlægge deres tid bedre. Og vi er overbeviste om, at bare nogle flere feriedage oven i de feriedage, der er i forvejen – altså om det er 3 eller 3½ uge, man holder i rap – nok ikke har den store virkning i forhold til det, der ligger her i forslaget, nemlig fleksibilitet, og den håber jeg at man vil holde fast i.

Naturligvis leder denne konflikt til nogle debatter om fremtiden, og dem skal vi ikke have i dag. Men man må jo overveje, hvordan konfliktmidlet skal bruges i fremtiden, og tidligere i dag har det spørgsmål været rejst, om udlicitering og privatisering ikke fører til, at man ikke længere kan begrænse en konflikt, sådan som man kunne tidligere, men dér er vi også nødt til at sige – og man kan jo lige så godt sige det åbent og ærligt – at der var vel ingen, der drømte om, at Folketinget skulle lade sådan en konflikt køre i al evighed, for det kan man ikke i et moderne samfund. Alle ved, at man inden for en eller anden tidsramme er nødt til at gribe ind, og i de 10 ud af 11 gange viser det sig jo også at blive tilfældet.

Så kan man jo diskutere, hvad det har af følgevirkninger for konfliktvåbenet som en del af arbejdskampen, men man skal i hvert fald have principdiskussionen. Lad os så ikke tage den her i de hede dage, men vi er nødt til at tage den for alle parter skyld, for der er jo ingen grund til at gå ud i en skuespilkonflikt – undskyld udtrykket – men hvis alle ved, at man inden 14 dage er nødt til at gribe ind fra Folketingets side, bliver det jo en eller anden form for absurd teaterstykke, og det er der jo ingen grund til. Så lad os derfor se, om vi på et eller andet tidspunkt i fremtiden kan få den diskussion.

Vi har nogle praktiske spørgsmål om nogle andre områder, som jeg allerede tidligere har fået lov til at nævne over for ministeren, men lad os tage dem op i udvalget.

Generelt vil jeg sige, at vi er positive over for det, regeringen har gjort, og at det var rigtigt handlet, og vi vil som sagt støtte lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg vil godt spørge hr. Peter Duetoft, om han kan forestille sig en konflikt, som ikke på en eller anden måde rammer nogle områder i form af beskidte skoler eller i form af, at det er vanskeligt at få fat i benzin, og sådan noget.

Og så vil jeg gerne have hr. Peter Duetoft til at uddybe følgerne af at afskaffe strejkeretten, såfremt den bruges, for det er jo reelt det, han gør sig til talsmand for: I det øjeblik man bruger strejkeretten og rent faktisk strejker med de følger, dét får, burde den sådan set ikke være til stede. Er det den melding, der kommer fra CD i dag: at det må være den vej, vi går i fremtiden?

Og så vil jeg godt spørge hr. Peter Duetoft, om han kan bekræfte, at han faktisk har arbejdet for et indgreb i meget lang tid, om jeg så må sige, og at han sådan set har stillet parterne i forventning, at sådan et indgreb ville komme, og at det i sig selv har påvirket forhandlings-situationen på en sådan måde, at parterne havde vanskeligere ved at nå frem til en løsning.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Til det sidste kan jeg klart svare nej. Da jeg en af de allerførste dage i konflikten var ude at sige, at man formodentlig var nødt til at gribe ind, blev jeg jo modsagt af samtlige andre partier. Og den melding må jo have virket ganske stærkt, for så kunne man jo se, at jeg stod ganske alene, og det må da have givet tryk blandt de konfliktramte, at de vidste, at de kunne få lov til at konflikte et godt stykke tid videre. Så i virkeligheden var det vel en afklaring i positiv retning set fra fru Jette Gottliebs side.

Til det første vil jeg sige, at jeg gør mig ikke til talsmand for at afskaffe strejkeretten, men vi må altså erkende, at ikke blot udlicitering og privatisering, men også det større sammensurium, der er i samfundet i dag, gør en konflikt vanskeligere. Og derfor er det vel vigtigt, at parterne i fredstid får aftalt nogle spilleregler, f.eks. om dispensationer – jeg synes, det er tåbeligt, at vi har fået hele den dyrevelfærdsdiskussion, for det kunne man godt have fundet ud af – og det er jo også det, CO-Industri siger i dag: at når der nu bliver fred, bør man snakke om, hvordan man laver spilleregler til en kommende konflikt, og det er det, jeg beder om.

Jeg ønsker ikke at fjerne strejkeretten, men kunne vi ikke få lavet reglerne sådan, at den

faktisk ville virke, i stedet for at den bliver kørt på en måde, der gør, at vi er tvunget til at bryde ind ret hurtigt? For hvis dét bliver situationen, er strejkeretten jo ingenting, som fru Jette Gottlieb siger.

Det er såmænd bare det, jeg ønsker, og det synes jeg lyder meget fornuftigt.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jamen skal jeg så forstå det sådan, at det er i orden, at en strejke og en lockout kører videre, bare det ingen virkning har? Er det det, der er konsekvensen? For jeg kan selvfølgelig sagtens gå ind for at diskutere dispensationer og den slags ting, men jeg synes, vi for første gang i mange år og langt længere end i de forløbne 15 år, som jo er en periode, hvor der har været masser af strejker, for første gang i den meget lange periode har set en ansvarlig strejkeledelse, der lige præcis har givet alle de nødvendige dispensationer, for at der ikke skulle opstå livstruende situationer.

Og når man har valgt den linje, er det selvfølgelig, fordi det har været en gammel kodeks, at regeringen først greb ind, når den mente, at der var tale om livstruende situationer. Men den kodeks er nu forladt, for regeringen har valgt at gribe ind, selv om der ingen årsag er, og det vil sige, at man selvfølgelig må finde nye måder at gøre det på.

Men som jeg forstår hr. Duetoft, må man altså gerne strejke og gerne lockoute og gerne frit forhandle – under forudsætning af, at det ingen virkning har.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg håber, at fru Jette Gottlieb hører bedre efter, når andre taler, end når jeg taler, for ellers står det da slemt til, for jeg har ikke gjort mig til talsmand for, at man ikke må strejke, hvis det virker. Det, jeg siger, er, at vi må lave nogle spilleregler, der på en række områder, f.eks. som nu omkring dyrevelfærden, gør, at man ikke skaber de her pinlige situationer.

Og jeg mener, at vi skal gøre det i fredstid, for jeg mener faktisk ikke, at der er nogen grund til i en ophedet debat som den i dag at lægge de linjer. Men hvis jeg skal sige det lidt firkantet, vil jeg sige, at jeg synes, det er helt fint, at man f.eks. i produktionsapparatet har strejker og lockouter.

Det, der går galt i en konflikt som denne her, er jo, at uskyldige ældre på plejehjemmene og patienter på hospitalerne og børn i børneinstitutionerne bliver ramt, fordi der er nogle funktioner dér, der bliver ramt, for så er den gal. Men den situation havde jo ikke været der, hvis man f.eks. havde sagt, at man ville indskrænke sig til produktionsvirksomhederne. Og det ville være hårdt for samfundet, det ville være hårdt for arbejdsgiverne, og det ville såmænd også være hårdt for de strejkende. Men som kloge mænd og damer siger, er der jo ingen, der vinder i sådan en konflikt som denne her.

Men igen: Hvis man foretager den slags afgrænsninger, er man altså fri for, at alle mulige uskyldige dele af samfundet bliver ramt; men dem, man er i konflikt med, bliver ramt, og i en konflikt må det vel være det, der er hovedsagen.

Formanden:

Fru Jette Gottliebs sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Den sidste sætning kan jeg jo være fuldstændig enig med hr. Duetoft i, men så vil jeg spørge: Er konsekvensen af det forud sagte, at de offentligt ansatte ikke må have strejkeret?

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg holder meget af fru Gottlieb, men når man tredje gang skal op at sige det samme igen, fordi det ikke bliver hørt, får man altså lyst til at citere Peter Plys, når han siger: Nogle har forstand, andre har det ikke; sådan er det bare.

Formanden:

Hr. Anders Samuelsen som ordfører.

Anders Samuelsen (RV):

Jeg vil gerne lægge ud med at beklage, at vi er nået så vidt, at vi nu står i en situation, hvor et indgreb i konflikten er nødvendigt.

Det er meget beklageligt, at parterne ikke har været sig deres ansvar bevidst, for hvis parterne havde villet, kunne de have klaret situationen om ikke inden for 5 timer så i hvert fald inden for de første 5 dage. I stedet blev det hurtigt tydeligt, at det ikke var det, der et eller andet sted var målet for parterne, og dermed kunne vi risikere at komme i en situation, hvor

vi kunne få en konflikt, der kunne vare 4-5 uger, eller hvad det nu skulle være.

Det er der ingen, der kan være tjent med, og det ville i sandhed have været uansvarligt i den situation blot at læne sig tilbage og lade stå til. Bolden var altså af parterne blevet sparket til hjørnespark og ud af banen. Partnerne havde givet op.

Når vi er kommet i en sådan situation og så ser på det indgreb, som der er lagt op til nu, og som vi førstebehandler i øjeblikket, synes jeg, det er værd at hæfte sig ved følgende positive forhold:

For det første tilgodeses børnefamilierne. Og hvad vi end skal kalde de dage, som børnefamilierne får, er det positivt set fra Det Radikale Venstres synsvinkel, at der herigennem signaleres, at børnefamiliernes vilkår skal i centrum. Det er virkelig et skridt i den rigtige retning, at vi får sat det på dagsordenen, og samtidig et vink med en vognstang om, at fleksibilitet på arbejdspladserne og dermed fleksibilitet for arbejdstagerne skal i centrum.

For det andet er indgrebet udformet sådan, at virksomhedernes konkurrenceevne ikke forringes i forhold til parternes oprindelige forlig, og dermed sikrer vi i høj grad, at det ikke forringer vilkårene for en gruppe, som vi i dag ikke har talt ret meget om, nemlig dem, der står uden for arbejdsmarkedet, dem, der ikke er inde i varmen og dermed ikke har mulighed for at deltage i kampen om goderne. Og der er vel ikke nogen her i salen, som kan være uenige i, at det netop er dem, som står uden for arbejdspladserne, der kommer til at betale, hvis eller når de store for alvor tramper.

Og at der i dette indgreb alligevel kan lægges op til en dyrere løsning, en dyrere overenskomst, end det oprindelige forlig lagde op til, er det, fordi sygeskatten ophæves og det dermed er finansministeren, der må betale for den sidste del.

Fra Det Radikale Venstres side finder vi dette acceptabelt, og i Det Radikale Venstre er vi sikre på, at meget store dele af de berørte parter vil tage positivt imod det oplæg, vi her førstebehandler, men vi er også sikre på, at mindst lige så mange undrer sig over, at det skulle komme så langt, at det blev regeringen og Folketinget, der skulle sikre blandt andet de krav, som menige lønmodtagere med skuffelse har kunnet konstatere at deres egne ledere ikke har kunnet løfte.

De påtog sig altså ikke det ansvar, som faktisk var deres, og det er beklageligt, men sådan er det: Parterne har kastet terningerne, og i Det Radikale Venstre er i vi den situation villige til at samle terningerne op og påtage os det ansvar.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Nu har hr. Anders Samuelsen jo fået den utaknemmelige opgave at repræsentere regeringen i hele denne del af debatten, og så vil jeg godt spørge, om hr. Samuelsen kan løfte sløret for, hvad det er for nogle måder at løse de mange problemer på, som vi har rejst i forbindelse med, at de såkaldte forbedringer, der forventes at blive indført med det her forlig, rent faktisk ikke dækker store dele af arbejdsmarkedet.

Hvad er det for nogle ideer, man har om, hvordan man kan løse de problemer, at f.eks. 700.000 mennesker – hvilket er en ganske stor del af arbejdsstyrken – ikke har arbejde af en sådan form, at de vil få glæde af feriedagen? Og hvordan vil man løse det problem, at adskillige af børnefamilierne, mange hundrede tusinde af børnefamiliernes ansatte, heller ikke vil få glæde af omsorgsdagen, fordi de ikke har været ansat 6 måneder i det samme firma? Hvilke tanker gør regeringen sig om, hvordan man skal løse det problem?

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg har meget respekt for Det Radikale Venstres omsorg for de udstødte og for de grupper, som ikke er på arbejdsmarkedet, og jeg er helt enig i, at der er behov for, at der tages fat om de problemer hurtigt og effektivt. Men så forstår jeg ikke helt, hvordan Det Radikale Venstre helhjertet kan støtte regeringsindgrebet, for det er jo netop de mest udsatte på arbejdsmarkedet, som får mindst glæde af indgrebet, bl.a. på grund af den karenstid, der er i forbindelse med ikke blot den fridag med det lidt mærkelige navn »feriefridag«, som er lagt ind, og hvor der er 9 måneders karantæne, men også omsorgsdagene, hvor der er 6 måneders karantæne. For det vil sige, at alle med en løs tilknytning til arbejdsmarkedet ikke omfattes af ordningen, og det vil også sige, at nogle af de grupper, som bl.a. Det Radikale Venstre har så stor omsorg for, men som ikke bliver omfattet af den, faktisk får en dårligere løsning i og med, at der bliver

trukket i deres pensionsbidrag, selv om de ikke får glæde af de her fridage og omsorgsdage.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Her bliver der igen rejst et spørgsmål, som er blevet rejst tidligere på dagen, og dertil vil jeg blot sige, at vi ser også fra Det Radikale Venstres side frem til at komme i gang med udvalgsarbejdet, hvor vi selvfølgelig vil benytte lejligheden til at få stillet nogle opklarende spørgsmål med hensyn til det papir, som vi har liggende foran os, og hvor jeg mener der bliver rig lejlighed til at vende tilbage til det for at se på, hvilke konsekvenser det har for netop det område, og hvilke løsninger der skal lægges op til, hvis der skal lægges op til nogen løsninger her.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg vil altså sætte spørgsmålstejn ved, hvad »rig lejlighed« betyder, når man nu jager et forlig igennem – med de behandlingsmuligheder, der så foreligger. Men dernæst vil jeg sige: Det kan da ikke være rigtigt, at det er et hovsa-indgreb, man her har påtænkt på. Det kan da ikke være fuldstændig tilfældigt, hvad man har fremlagt, og at man så i løbet af debatten bliver opmærksom på, at en meget stor del af de grupper, man agter at omfatte, faktisk ikke er omfattet af forslaget. Og at man så måske finder en løsning, kan da ikke være rigtigt.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Jeg vil blot igen henvise til, at vi skal i gang med et udvalgsarbejde, og at jeg stadig væk mener at kunne holde fast ved, at dér får vi mulighed for også at kigge på det spørgsmål og se, hvorvidt det faktisk er et problem i den størrelsesorden, som er blevet påpeget.

Det vil jeg gerne se nogle konkrete bud på, også fra den ansvarlige ministers side, og derefter vil der være mulighed for at vende tilbage til det.

Formanden:

Fru Jette Gottlieb som ordfører.

Jette Gottlieb (EL):

Enhedslisten er imod indgreb i strejkeretten og i lønmodtagernes faglige demokrati. Vi er til-

hængere af den frie forhandlingsret og vil forsvare den.

På en demonstration på Rådhuspladsen arrangeret af den københavnske fagbevægelse blev det sagt, at man ikke vil acceptere arbejdsgivernes ønsker om at fodre lønmodtagerne med deres egen hale, men det fremsatte indgreb i fornyelsen af de kollektive overenskomster går lige præcis ud på at fodre arbejdsgiverne med dens egen hale, for det er at give lønmodtagerne nogle forbedringer, som tager sig godt ud på papiret, men som i virkeligheden betales af dem selv, idet de betales gennem forringelser af pensionsbidraget samt en garanti til arbejdsgiverne om, at der ikke vil blive pålagt dem nye økonomiske krav, og betales gennem en afskaffelse af sygeskatten, altså penge ud af statskassen. Og det på trods af, at industrien i Danmark har kunnet præstere det største overskud i mange år, på trods af, at aktionærudbetalingerne i den seneste periode har været tæt på det dobbelte af det, som arbejdsgiverne har tilbudt de ansatte i forhandlingerne, og på trods af, at værdistigningerne på børsen sidste år udgjorde lige så meget som den samlede lønudbetaling i industri, transport, handel og byggeri.

Regeringens samfundssind ligger dybt forankret i arbejdsgivernes lommer.

Det lyder som en forbedring, at lønmodtagerne er blevet imødekommet i spørgsmålet om ekstra ferie, men sandheden er, at feriedagene er gjort betingede af en fast ansættelse på mindst 9 måneder, og det betyder, at store områder inden for byggeri og inden for hotel og restauration og mere løst ansatte i det hele taget ikke får den mindste glæde af den forbedring, idet ca. 700.000 hvert år er berørt af ledighed og altså vanskeligt kan opfylde kravet om 9 måneders uafbrudt ansættelse i firmaet.

Man skal også lægge mærke til, at der ikke er tale om rigtige feriedage med feriepenge, og det vil sige, at store lønmodtagergrupper i industrien ikke vil få anden kompensation end sygedagpenge, og det kan måske beløbe sig til halvdelen af det, de ellers ville få i feriepenge. Og de kan endda blive tvunget til at få pengene udbetalt uden at holde fri.

Og det lyder som en forbedring og imødekommelse af børnefamiliernes behov, at man nu indfører 2 plus 1 børnefridag, men også disse fridage er gjort betingede af, at man har haft uafbrudt ansættelse i virksomheden i 6 måneder. Så igen er der store lønmodtagergrupper, som aldrig nogen sinde vil få glæde af det.

Inden for det offentlige har man allerede indført 10 omsorgsdage med fuld løn i overenskomster pr. år. Her kan dagene tages samlet eller enkeltvis efter forældrenes eget valg.

I regeringsindgrebet gøres familiefridagene betinget af arbejdsgivernes behov. Forældrene har således ikke ret til at bede sig fri på Annas første skoledag eller på de to første dage, Anders skal i vuggestue, hvis det ikke passer ind i produktionen.

Og så er der en anden vigtig ting: Regeringen lægger her op til, at folk på arbejdspladserne ikke længere skal have samme rettigheder. Ud over de nævnte grupper vil hele den store gruppe af aktiverede ledige ikke få glæde af de her forbedringer. Børnefamilierne har brug for omsorgsdage, alle har brug for ferie. Det er det, der er blevet krævet, og det var det, der blev strejket for, og ikke for alle mulige finurlige ubetalte feriedage for dele af arbejdsstyrken.

Regeringen har valgt at gribe ind, selv om der ikke har været tale om livstruende situationer.

Hvis der er snavset på plejehjem og i daginstitutionerne i dag, så er det helt konkret en konsekvens af, at man har privatiseret så mange samfundsfunktioner, som man har.

Regeringen har valgt at gribe ind, fordi Overdanmark er ved at tabe – det er sandheden om det her – og fordi arbejdsgiverne er ved at blive ramt på pengepungen, og fordi befolkningen bakkede op om kravet om den sjette ferieuge.

Og hvor er så vores højt besungne strejkeret, hvis regeringen altid griber ind? Eller er det i virkeligheden sagen, at man godt må stemme nej og godt må strejke, men at strejken ikke må få konsekvenser hverken for arbejdsgiverne eller i øvrigt, og at strejken ikke må føre til, at arbejderne får en større del af lagkagen i dette samfund?

Det største problem ved dette indgreb er, at der bliver grebet ind i selve retten til at strejke, i selve beslutningen. De arbejdere, som gennem deres afstemning demokratisk har besluttet at strejke, får ingen chance for at beslutte, om de vil holde op med at strejke.

Det er et stort problem, som vi har forsøgt at løse ved et beslutningsforslag, som vi har søgt at fremlægge, og som blev fremsat her i morges, inden debatten startede, men som vi har fået afvisning på at få behandlet i løbet af morgendagen, mens andenbehandlingen finder sted. En afvisning af den karakter siger lidt om, hvad det betyder, når et folketingsflertal giver et til-

sagn om, at man vil lave en hastebehandling af sådan et indgreb, men selvfølgelig afviser en hastebehandling af et beslutningsforslag, der ville gøre det muligt at sende forslaget til afstemning ude blandt dem, der strejker.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Fru Jette Gottlieb siger, at der ikke har været nogen livstruende funktioner, der har været sat ud af kraft.

Jeg blev bekendt med her både søndag og mandag, at hvis f.eks. et lyskryds går ud af funktion og man så kontakter elværket og siger: Var det ikke på tide, vi fik lyskrydset repareret? Så meddeler de: Det kan vi desværre ikke, det er konfliktramt arbejde. Selv på et tidspunkt, hvor der havde været et endda alvorligt færdselsuheld i et lyskryds, meddelte man: Det er konfliktramt arbejde, og det er kun livstruende funktioner, man kører ud og opretholder.

Og på spørgsmålet, om der virkelig skulle være en trafikdræbt til stede, for at man ville rykke ud og lave et lyskryds, svarede man, at det kunne man ikke lige forholde sig til, men det var i hvert fald konfliktramt arbejde, og derfor ville man ikke tage sig af det.

Derfor vil jeg godt høre, hvor meget indhold der er i den påstand.

Så vil jeg godt høre noget andet. Et andet medlem af Enhedslisten, nemlig hr. Søren Søndergaard, har tidligere i dag sagt, at der er en stribe af forringelser for lønmodtagerne, en hel stribe af forringelser. Jeg kan godt forstå fru Jette Gottliebs budskab om, at der er nogle, der ikke får glæde af de forbedringer, der lægges op til – det har jeg forstået er Enhedslistens synspunkt – men kunne vi ikke få nogle eksempler på den dér »stribe af forringelser«?

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Jeg har egentlig forstået det fra konfliktens start, at de, der var omfattet af denne konflikt, var 350.000-400.000 personer. Men jeg kan forstå på fru Jette Gottlieb, at man meget gerne fra Enhedslistens side vil sige, at vi skal lave løsningsmodeller for 700.000 personer. Hvor får vi det tal fra?

Det har jeg svært ved at få til at hænge sammen, utrolig svært, al den stund det også omfatter Dansk Industri, hvor der i hvert fald er omkring et par hundrede tusinde mennesker,

som er i fast beskæftigelse. Som mon ikke vi er noget ude på overdrevet?

Jeg har forhandlet overenskomster i mange år på det private arbejdsmarked, og jeg kender formuleringen, når der er tale om fridage. Det gør hr. Ole Sohn også. Når man taler om fridage, så tager man de skyldige hensyn til produktion, aftale med arbejdsgiver osv.

Forestiller fru Jette Gottlieb sig, at man havde undgået disse formuleringer, hvis der var blevet lavet et forlig imellem LO og Dansk Arbejdsgiverforening om det? Forestiller fru Jette Gottlieb sig virkelig det? Så er man også efter min opfattelse langt ude på overdrevet.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Jeg fandt ikke ud af, om fru Jette Gottlieb principielt var imod det, for hvis standpunktet er, at man overhovedet ikke skal pille ved det her i Folketinget, så behøver man jo ikke argumentere på indholdet. Så kan man nøjes med principielt at sige, at man vil ikke have det.

Fru Jette Gottlieb begav sig ind på indholdet, og derfor kunne jeg godt tænke mig for det første at få at vide: Er fru Jette Gottlieb ubekendt med, at der fra fagbevægelsen har været et krav om dage til børn? Har der været et krav om, at der skulle være noget til børnefamilierne? Mig bekendt ja.

Og det andet spørgsmål er: Er der noget til børnefamilierne i det her? Og nu forholder vi os så til indholdet. Er der noget til børnefamilierne? Er der tale om, at det rykker et sted, hvor der har været stillet krav om det? Efter min bedste opfattelse og læseevne, så er svaret på det ja. Det er bedre end det, vi kom fra, og vi går ind i noget bedre end det, vi kom fra. Det kan godt være, at det ikke er godt nok for fru Jette Gottlieb, men det er i hvert fald i den rigtige retning.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Til hr. Tom Behnke, som jo også er trafikordfører og kender færdselsloven og udmærket ved, at grundlaget i færdselsloven er, at man skal køre efter forholdene, vil jeg sige, at der ikke er nogen lovgivning, der siger, at der til hver en tid skal være et lyskryds et bestemt sted. Og derfor er der ikke noget, der hedder, at det er en livstruende situation, hvis et lyskryds ikke virker. Det betyder bare, at de kørende må køre efter forholdene, nemlig at der ikke er noget

lyskryds. Så jeg vil sige, at der faktisk ikke har været nogen livstruende situationer.

Så bliver der spurgt om, hvilke forringelser der har været. Det synes jeg straks er en meget mere vigtig diskussion. Jo, forringelserne er selvfølgelig nedskæringen i pensionsprocenten, som rammer alle, uanset om de får glæde af feriedage, omsorgsdage, og hvad det ellers hedder. Derfor er der tale om forringelser for nogle, som kommer i en situation, der er ringere, end hvad det forlignende, som de selv stemte nej til, lagde op til.

Til hr. Poul Erik Dyrland vil jeg sige, at jeg sidder jo ikke i Arbejdsministeriets beregningsafdeling, og jeg har ikke påtaget mig at beregne, hvor mange af dem, der i øjeblikket er omfattet af overenskomstfornyelsen, og som hører til blandt de 700.000 arbejdsløse, der ikke kan opvise 9 måneders sammenhængende ansættelse på en bestemt arbejdsplads. Derfor gør jeg opmærksom på, at der er et problem. Jeg siger ikke, at alle 700.000 udgør en delmængde af de folk, der er ved at lave overenskomstfornyelse. Det har Arbejdsministeriet en beregningsafdeling til, men de har ikke gjort brug af den afdeling, for så ville de have vidst, at der lå et kæmpeproblem i det forlig, de har fremlagt.

Til hr. Jan Petersen: Ja, vi er principielt imod indgreb i strejkeretten. Vi er principielt imod indgreb og imod, at den demokratisk besluttede strejke bliver afsluttet ved, at man ved lov forbyder strejke. Det er vi principielt imod.

Det, vi har foretaget os her fra talerstolen på den indholdsmæssige side, er netop at påvise svaghederne ved de forlig, der ligger i forhold til den retorik, der ligger om forliget, i forhold til den fremstilling, man giver, og i forhold til den glasure, man smører på, som skal gøre det til en i orden-ting, at regeringen nu griber ind i det her overenskomstforløb.

Jeg vil minde om, at der har været et hovedkrav, der hed »bryd rammen«, og det er selvfølgelig, fordi de strejkende har set et kæmpe-misforhold imellem det overskud og de udbetalinger, der foregår fra deres arbejdsgiver, og så det, som arbejdsgiverne har tilbudt de folk, som rent faktisk har skabt de værdier.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Jeg har selvfølgelig et spørgsmål til fru Jette Gottlieb, hr. formand, men jeg vil først tillade mig med glæde at konstatere, at fru Jette Gottlieb, der gang på gang på gang her i dag har

stået og sagt, at 700.000 personer kommer i klemme, 700.000 personer bliver ikke omfattet osv., er på et stort tilbagetog.

Så vil jeg i øvrigt godt stille følgende spørgsmål til fru Jette Gottlieb: Er det ikke sådan, at der rent faktisk også med det, der bliver lavet nu, er tale om en fremgang i pensionsopsparingen? Det bliver lagt ud, som om der er tale om forringelser. Der er jo i bund og grund rent faktisk tale om en fremgang, og jeg erkender, at man lægger op til en lidt mindre fremgang, end det oprindeligt var tiltænkt.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg skal ikke gentage hr. Poul Erik Dyrlands forklaring om, hvad det er, der sker i forhold til pensionstilførselsændelser, men jeg skal blot spørge: Var det striben af negative konsekvenser, striben af forringelser over for lønmodtagerne? Ét punkt! Er det den stribe, eller var der noget mere?

Det andet, jeg godt vil høre, er også på foranledning af et medlem af Enhedslisten. Hr. Frank Aaen har tidligere i debatten sagt, at der ikke er nogen, der skal tjene penge under en konflikt. Det var henvendt til kyllingefarmerne og andre landmænd, som ikke skulle tjene penge, når der var konflikt. Hvordan harmonerer det med, at fagbevægelsen går ind og siger: I de situationer, hvor vi går ind og giver dispensation, er der mindst 100 pct. ekstra betaling for at få udført det pågældende arbejde?

Er det ikke at tjene på, at der er en konflikt? Er det faktisk ikke, at man tjener dobbelt så meget, når der er en konflikt, hvis man altså vel at mærke er blandt dem, der kan få lov til at arbejde og får dispensation til det? Så var det ikke helt korrekt formuleret?

Men det vigtige er: Var det virkelig striben af forringelser over for lønmodtagerne, som fru Jette Gottlieb her fik remset op?

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Jeg bliver nødt til at have at vide, om fru Jette Gottlieb nu mente, at der var tale om glasure, for når vi senere rejser rundt i landet og skal fortælle om, hvad vi gør med hensyn til familieliv og børneliv og arbejdsliv, skal jeg så sige til dem, der har børn under 14 år, ægtepar, begge på arbejdsmarkedet, at i Enhedslisten har man den opfattelse, at de dér tre dage, I får hver af jer, altså i alt 6 dage, er glasure?

Jeg tror desværre, de vil opleve det som en reel forbedring, og jeg skal gerne spørge herom: Hvad må jeg referere Enhedslisten for at sige? At det var et tilbageskridt? Jeg vil selv som socialdemokrat have lov at fremstille resultatet som en fremskridt for børnefamilierne. Det var ikke så godt, indrømmet, som det, staten og statens lønmodtagere selv har forhandlet sig frem til, men sådan er det jo i en forhandling, og forhandlingen var jo åbenbart ikke udtømmende her.

Formanden:

Fru Jette Gottlieb. Så tror jeg, næste ordfører skal holde sig parat.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Til hr. Poul Erik Dyrland: Der er jo ikke tale om noget tilbageskridt. Vi har hele tiden sagt, at det antal mennesker, der er berørt af arbejdsløshed i Danmark, er ca. 700.000 om året, og det er nogle af de mennesker, der er under overenskomstfornyelse, som på grund af et ualmindelig dårligt forslag ikke vil blive berørt af de ting, som nu bliver fremstillet som store forbedringer for alle.

Når jeg siger, der er tale om forringelser, er det i forhold til den mæglingsskitse, som blev stemt ned af de pågældende ansatte. Det, de har oplevet, er, at de har stemt en mæglingsskitse ned, fordi den ikke er god nok, og dernæst får de præsenteret regeringens indgreb, som for dem er værre. Jeg synes, det er indlysende, at det er ubrugeligt for de folk, og det synes jeg de skal markere at de ikke bryder sig om.

Så spørger hr. Tom Behnke med hensyn til at tjene på konflikten. Det, der er situationen, er, at når der er varslet en strejke, siger man, at overenskomsten er ophævet, og så er der ikke nogen regler for, hvad der bliver lønnet for det arbejde, der foregår. Der er ikke tale om, at de pågældende tjener dobbelt. Der er tale om, at den arbejdsgiver, som er strejkeramt, ikke kommer til at tjene penge på det livsnødvendige arbejde, der kommer til at foregå, og det er begrundelsen for, at man vælger at tage den slags initiativer i forbindelse med, at man giver nogle dispensationer.

Til hr. Jan Petersen: Vi har ikke sagt, at de forældrefridage er en forringelse. Vi har ikke på noget tidspunkt sagt, at de er en forringelse. Vi har sagt, at de ikke kommer til at dække alle på arbejdsmarkedet. De kommer ikke til at dække

alle familier. Vi synes, det er et problem, sådan som det er udformet, men vi har ikke sagt, at det er en forringelse.

Formanden:

Der er endnu en kort bemærkning. Hr. Søndergaard.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil godt bede fru Jette Gottlieb sige til hr. Tom Behnke, at han skal lade være med at basere sig på sin hukommelse. Det er meget, meget farligt.

Da hr. Tom Behnke citerede, hvad jeg skulle have sagt om stribevis af forringelser, sad jeg heldigvis i nærheden af en computer, der gav mig adgang til at se, hvad jeg rent faktisk havde sagt, og det, jeg havde sagt, var, at for dele af arbejderbefolkningen indeholdt det her forlig kun forringelser, hvilket jo er sandt i modsætning til den påståede udtalelse, som hr. Tom Behnke tillægger mig.

Så kunne fru Jette Gottlieb ikke appellere til hr. Tom Behnke om at lade være med at stole på sin hukommelse? Det er en utrolig dårlig idé.

Formanden:

Jeg tror, vi kan gå videre til næste ordfører, hr. Fransgaard.

Thorkild B. Fransgaard (FP):

Fremskridtspartiet ser med tilfredshed, at regeringen nu endelig fremlægger lovforslag om at stoppe storkonflikten.

Allerede sidste torsdag, den 30. april, fremsatte Fremskridtspartiet et beslutningsforslag her i Tinget om at stoppe arbejdskonflikten på det private arbejdsmarked, fordi vi jo vidste, at 149.000 lønmodtagere havde forkastet forligsmandens mæglingsskitse. Derfor fandt vi, at det var rigtigt, da der sidste torsdag efterhånden var ved at være gået en uge, at vi nu tog fat i det og fik det mæglingsforslag, som parterne havde forhandlet sig frem til, ophøjet til lov. Nu var det jo sådan, at både arbejdstagere og arbejdsgivere havde fundet frem til en fornuftig løsning, og derfor mente vi i Fremskridtspartiet allerede sidste torsdag, at vi burde gribe ind nu, for der var ikke noget, der tegnede til, at det blev anderledes. Men hverken regeringen eller de øvrige partier ønskede at gribe ind på det tidspunkt.

Nu er der gået en uge mere. I løbet af den uge har den danske befolkning i tv måttet se, tusindvis af kyllinger har trådt hinanden ihjel, tusindvis af kyllinger har måttet aflives, fordi der ikke kunne gives dispensation, så de kunne blive slagtet.

Jeg ved udmærket godt, at man godt ville give dispensation, men på betingelse af, at kyllingejerne eller kyllingefarmerne betalte 5 kr. pr. kylling til Kræftens Bekæmpelse, hvis man kunne komme af med dem. Det var et horribelt tilbud at komme med, for kyllingefarmere tjener kun ganske få øre pr. kylling, og derfor kan man ikke komme med sådan noget.

Svinefarmere har kæmpet desperat for, at det ikke skulle blive nødvendigt at aflive både smågrise og slagtesvin, og de har gjort alt for at holde dem adskilt, så de ikke bed hinanden ihjel. Vi har hørt udtalelser om, at svinefarmerne bare kunne lukke svinene ud. Lad mig sige, at de personer, der siger sådan noget, ved vist ikke, hvad en svinefarm er. Hvis svin, der normalt går i en svinestald ved den rigtige temperatur, pludselig lukkes ud, vil de få lungebetændelse, og mange af dem vil dø. Det er ikke noget tilbud at komme med.

Det er det samme med dyrevelfærd, som vi bruger mange timer på at tale om her i Folketinget, hvad der også er rigtigt. Det ser man fuldstændig bort fra, hvis bare man kan få lov til at konflikte. Det må ophøre, og derfor kom vi med forslaget allerede sidste torsdag.

Vi har samtidig også set gartnerne, der har mistet det meste af deres årlige indtægt, fordi de ikke har kunnet komme af med deres blomster hverken indenlands eller udenlands. Mange af dem, der er ramt lige bestemt på det område, vil få store problemer.

Hele eksporterhvervets troværdighed er sat over styr. Vi i eksporterhverv ved ganske udmærket, når man kommer rundt i verden, at vi ikke kan konkurrere på priserne med det høje omkostningsniveau, vi har her i Danmark. Det er vi efterhånden ved at have vænnet os til, men en anden ting, vi kan konkurrere på, det ved vi, er troværdigheden, når vi forhandler med vores partnere ude i verden. Det gælder mange ting, men i særdeleshed, at vi leverer varerne til tiden.

Den troværdighed har vi sat over styr. Der er nok nogle, der vil påstå, det ikke betyder noget med en uge eller to. Det betyder ingenting, men det betyder rigtig meget, det kan jeg sige. Der-

for kom vi i Fremskridtspartiet med forslaget allerede sidste torsdag.

Nu er der gået en uge ekstra. En ekstra uge på det område har kostet det danske samfund meget. Der har været nævnt forskellige beløb, der har været nævnt 8 mia. kr., der har været nævnt andre ting, men noget, der er meget værre, er følgevirkningerne. Eksporterhvervene skal nu ud og kæmpe for at få oprettet den troværdighed, vi har mistet. Der er nogle, der vil sige, at det ikke betyder så meget, som jeg har sagt, men jeg kan love, at det betyder meget. Derfor så vi helst, at det var blevet behandlet sidste torsdag, men vi er glade ved, at det nu kommer frem, og at vi nu kan få taget stilling til det.

Vi så selvfølgelig helst i Fremskridtspartiet, at parterne selv kunne finde en løsning, men det kunne man ikke. Ja, det vil sige, det kunne man i toppen af Dansk Arbejdsgiverforening og LO. De kunne finde en løsning ved hjælp af forligsmanden, en fornuftig løsning, men der var altså 149.000 mennesker, der synes, det ikke var fornuftigt nok.

Man kan spørge sig selv, om det er rigtigt, at 149.000 mennesker skal kunne lamme hele det danske samfund, men det er jo en helt anden sag. Det må man tage op og vurdere, om det er den rigtige måde at stemme på. Det mener jeg ikke det er.

Formanden:

Så kan vi nok ikke nå mere i denne omgang.

Thorkild B. Fransaard (FP):

Nu bliver jeg af formanden bedt om, at jeg skal til at stoppe.

Jeg vil bare sige, at vi i Fremskridtspartiet vil gå positivt ind i forhandlingerne med regeringen om det her forslag. Dog er det en forudsætning for, at vi kan støtte det, at de økonomiske rammer ikke bliver sprængt. Og en anden ting er, at regeringen skal give en garanti for, at der ikke kommer nogen økonomiske indgreb eller nogen skatteforhøjelser over for lønmodtagerne efterfølgende.

Vi ved, at vi herefter skal behandle Fremskridtspartiets forslag, som vi fremsatte sidste torsdag, og jeg vil komme med et forslag til regeringen. Hvis regeringen over for Fremskridtspartiet vil garantere, at der ikke bliver tale om nogen økonomiske indgreb eller skatteforhøjelser over for lønmodtagerne i løbet af

året, ja, så er vi villige til at trække forslaget, og så vi er fri for at gå igennem det én gang til.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil gerne spørge hr. Thorkild B. Fransgaard, hvad han mener med, at afstemningsmåden ikke er god nok. Er det ikke sådan, at den afstemningsfacon, der bliver brugt ved denne overenskomstfornyelse, faktisk er mere demokratisk end tidligere, i og med at man har givet mulighed for, at det er det aktive demokrati, dem, der deltager i afstemningerne, der er med til at afgøre udfaldet?

Så lige en bemærkning omkring dyrevelfærd. Det har været sagt mange gange, også her senest af hr. Thorkild B. Fransgaard, at der har været problemer med grisestalde og fjerkræavl. Jeg synes, at en af de bieffekter, konflikten har haft, er, at det er blevet åbenbart for hele befolkningen, at den måde, som man opdrætter fjerkræ og svin på, er under al kritik. Det har ikke noget med konflikten at gøre. Det er den generelle opdrætsfacon, som skal ændres. For et par dage siden blev der vist et billede af en afbidt grisehale i fjernsynet, og selv om jeg ikke er landmand, så vil jeg i hvert fald godt garantere for, at den er bidt af, før konflikten blev etableret.

(Kort bemærkning).

Thorkild B. Fransgaard (FP):

Det, jeg mente med, at det ikke kan være rigtigt, at 149.000 mennesker kan lamme samfundet, var, at man kunne lave om på afstemningsmåden, sådan at mindst 50 pct. af dem, der er omfattet af den pågældende konflikt, skal stemme nej, for man ved udmærket, at de, der er for, ikke stemmer. Men det er noget, man skal afgøre et andet sted.

Med hensyn til dyrevelfærd: Nu hørte vi den igen: Dyrene har så dårlige forhold i dag, og kyllinge- og svineavlere gør det ikke godt nok. Jeg har set en del, og derfor kan jeg sige, at både kyllingefarmere og svinefarmere her i Danmark går mindst lige så meget op i dyrevelfærd, som andre gør.

Ole M. Nielsen (KRF):

I Kristeligt Folkeparti er vi positive over for at foretage et indgreb i konflikten. Vi synes egentlig, konflikten har haft et nogenlunde fornuftigt forløb. Organisationerne har lang tid hen ad vejen

været fornuftige i deres administration af dispensationer.

Alligevel har det jo svigtet på nogle områder. De manglende dispensationer til at få slagtet kyllinger er de mest iøjnefaldende, og den almindelige snak om dyrevelfærd fra mange sider er blevet noget hul. Dyrevelfærd er noget, man vil have, alene når det er landbruget, der har ansvaret. Indvendingerne mod landbrugets måde at producere kyllinger på som værende årsag til problemerne nu holder ikke. Slagtekyllingers levetid er så kort og deres vækst så eksplosiv, at en uge ekstra er afgørende for pladsforholdene i staldene.

Jeg hørte, at en af de tidligere ordførere var inde på, at når det ikke var blevet til noget med de slagtninger, var det, fordi landmændene også ville tjene penge i konfliktperioden. Jeg ved ikke, hvad den ordfører mener landmænd er for nogen. Landmænd tjener mellem 50 øre og 1 kr. pr. kylling, og det vil sige, at hvis de skulle give 5 kr. for at få dem slagtet, så skulle de betale mellem et og to års indkomst på de kyllinger for at få det gennemført. Jeg synes, det er fuldstændig hen i vejret at fremføre den slags.

Det er ærgerligt, når en situation skal gå op i en spids, men det ligger jo i sagens natur, altså konfliktens natur, at noget skal gøre ondt eller et eller andet skal gå helt galt, før man kan lave et politisk indgreb. Arbejdsmarkedets parter har nu bevist, at de ikke kunne løse deres opgave inden for en rimelig tid, og vi kan kun rose regeringen for viljen til at gribe ind nu, inden situationen udvikler sig yderligere.

Vi synes bestemt også, at regeringen havde en forpligtelse ikke mindst af den grund, at bl.a. statsministerens tale om bedre forhold for børnefamilierne har været med til at give lønmodtagerne nogle forventninger, som ingen, i hvert fald ikke hverken statsministeren eller arbejdsmarkedets parter, havde vilje til at indfri.

I Kristeligt Folkeparti mener vi nok, at det er værd at overveje, hvor pragtfuld den danske model er, og der skal jo heller ikke mange dages konflikt til, før mange mennesker stiller spørgsmålet. Det er, som om en sådan konflikt hører fortiden til, hører til i en tid, hvor der virkelig var skel i befolkningen, hvor der var noget at kæmpe for, en tid, hvor det var opfyldelse af basale behov, man kæmpede for.

Det ubehagelige ved en konflikt er ikke, at den rammer de parter, der er i konflikt, og slet

ikke, hvis man kunne sige, at det var helt frivilligt at være medlem af en organisation, der har konflikten som et af sine mulige våben, – det er desværre knap nok frivilligt, og det er forkert, selv om det ikke kan være anderledes – men det ubehagelige er, at konflikten i høj grad rammer tredjeparten.

At vi som forbrugere kan have visse vanskeligheder, må vi leve med. De er i de fleste tilfælde til at leve med. Det må være tegn på et forkælelssamfund, vi lever i, når mennesker kan gå i panik ved truslen om at skulle omlægge kostvaner i et par uger.

Nej, det, jeg tænker på, er de mennesker, der lider store tab, som de ikke kan få dækning for. Det er typisk selvstændigt erhvervsdrivende. Det er ikke morsomt for en erhvervsdrivende, der sætter nogle hundredtusinde eller endda millioner til og dermed måske oven i købet virksomhedens liv, at se et interview med en lønmodtager i tv, der går og hygger sig i et sommerhus med en ekstra uges konflikthferie. Jeg synes, det er meget ubehageligt, at en sådan situation er med til at sætte befolkningsgrupper op imod hinanden, befolkningsgrupper, som er dybt afhængige af hinanden. Jeg synes, at vi skal værne om samhørigheden i det her land.

Vil vi kæmpe med så stor en samfundsmæssig indsats, som den aktuelle konflikt er, kunne jeg godt finde større sager og svagere parter at kæmpe for end de parter, som skal have et par fridage mere.

Nå, vi er glade for, at regeringens indgreb giver noget til børnefamilierne. Vi vil gerne være med til at give børnefamilierne noget mere generelt over skattefinansieringen – økonomiske vilkår, der giver familierne reel økonomisk frihed til at vælge, om de vil bruge mere tid på deres børn.

Vi synes, det er tåbeligt at tage en fridag mere på bekostning af indbetaling til pension. Opsparingen er for almindelige lønmodtagere i forvejen for lille i det her land.

Og så er jeg i øvrigt enig med venstrefløjenspartierne i, at det er et problem, at man skal optjene eller have været ansat i henholdsvis 9 og 6 måneder for at have ret til henholdsvis den ene dag og de 2-3 dage til børnefamilierne. Det vil jeg gerne at vi får arbejdet med i udvalget.

Så synes vi, at det er meningsløst, at konflikten skal udløse en finansøkonomisk lettelse. Det er ikke det, vi har brug for, og jeg venter og ønsker, at regeringen senere vil tage initiativ til at stramme op igen.

Vi er glade for, at konfliktløsningen ikke belaster erhvervslivets konkurrenceevne yderligere. Helt principielt mener vi, at vi danskere burde holde tilbage med vores forbrugsudvidelsesforventninger og i stedet for bruge de eventuelle muligheder, der er for det, til tiltag til fremme af miljøet. Vi kan ikke på en gang pålægge erhvervslivet højere lønudgifter og f.eks. højere energifgifter, og hvis vi mener noget med en grøn profil, så kunne vi jo vælge at være tilbageholdende med vores lønkrav og så i stedet for pålægge erhvervslivet belastninger, der kunne medvirke til at spare ressourcer og skåne miljøet. Det var en grøn profil, som vi kunne diskutere lidt.

Med disse bemærkninger vil jeg være positiv for at arbejde videre med forslaget her.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Skal jeg forstå talen sådan, at Kristeligt Folkeparti er kritisk indstillet over for det udspil, der ligger omkring feriefridage, som bygger på karenstid, og hellere ser opbygget et system, som bygger på det velkendte, altså optjening af feriedagpenge, så man optjener ret til feriefridage på samme vis, som man gør til de øvrige fem ugers ferie.

Og så lige en sidste ting til debatten om dyrevelfærden. Jeg synes lige, jeg bliver nødt til at understrege, at i forbindelse med debatten om kyllinger og de 5 kr. blev det faktisk tilkendegivet, at der blev givet to valgmuligheder: enten kunne man foretage nødslagtning eller indgå en anden ordning, hvor man betalte nogle penge. Man kunne have valgt nødslagtningen, hvis ikke man ønskede at betale til Kræftens Bekæmpelse.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg forstod på ordføreren fra Kristeligt Folkeparti, at samhørigheden i samfundet betyder meget. Jeg ved også, at familien betyder meget for partiet, og jeg kender den gamle plakat med familien i centrum. Vi ved, at Kristeligt Folkeparti mener, at hvis familien har det godt, så er det en grundsten, hvorpå alt andet kan bygges.

Jeg vil gerne i den forbindelse spørge, hvad Kristeligt Folkeparti vil gøre for at sikre, at det bliver alle familier, der kan komme ind under de ordninger, som nævnes i forslaget. Jeg kunne forstå, at Kristeligt Folkeparti var opmærksom på, at der engang her i samfundet har

været nogle skel, men at det var noget, der hørte gamle dage til.

Derfor må det selvfølgelig bekymre Kristeligt Folkeparti uhyre dybt, at man nu er med til at udbygge skellene i samfundet, så nogle børnefamilier skal have noget, og andre absolut ikke skal have noget. Og vil det så sige, at hvis det ikke er alle familier som sådan, der bliver tilgodeset, vil Kristeligt Folkeparti vende ryggen til forliget, eller hvordan?

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Jeg vil gerne spørge hr. Ole M. Nielsen, om han tror, SF kunne finde på at stemme for dette lovindgreb, hvis vi stod i den situation, at der var tale om en traditionel opsparring af de feriedage, vi jo taler om. Det kunne være spændende at høre Kristeligt Folkepartis synspunkt om det.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Hr. Ole Sohn spørger, om jeg vil gå med til at arbejde for en ordning, hvor man kan optjene de ekstra fridage på samme måde, som man opsparer feriedage.

Jeg vil gerne understrege, at mit ønske er ikke, at dette her skal opfattes som at tage hul på en sjette ferieuge. Jeg mener, vi skal prioritere andre og vigtigere ting højere end en sjette ferieuge. Men nu ligger der altså et forslag, som jeg generelt er positiv over for, og så vil jeg selvfølgelig arbejde på at få det bedst mulige ud af det. Jeg vil gerne være med til at finde en løsning, så alle lønmodtagere kan få del i de ekstra feriedage, også dem, der har skiftende arbejdspladser og kun arbejder en gang imellem.

Med hensyn til kyllingerne synes jeg for så vidt, det er lidt for banalt at blive ved med at snakke om de kyllinger, for der er så mange andre problemer i konflikten. Men nu er det altså det, der har været mest synligt, og så vil jeg sige, at nødslagtning koster jo mere end 5 kr. pr. kylling. Det koster også tab af kyllinger, og det er en meget stor pris, nogle uskyldige i denne arbejdsconflikt kommer til at betale i forhold til det, som lønmodtageren, der hygger sig i sit sommerhus i en ekstra uge eller to, gør. Der er nogen forskel på den indsats, de gør i arbejdskampen. Der er ikke meget arbejdskamp i at gå med nogenlunde fuld løn og hygge sig i sit sommerhus, som vi så i en TV 2-udsendelse i Nordjylland.

Til hr. Søren Kolstrup: Jamen jeg så gerne, at alle familier fik del i de goder. Det var også derfor, jeg sagde i mit indlæg, at jeg ser gerne, vi laver noget gennem lovgivning og skattefinansierer det, så det kan komme alle familier til gode, også dem, hvor kun den ene forsørger eller ingen af dem er tilknyttet arbejdsmarkedet. Uanset om vi får det lavet, som jeg ønsker, altså at selv om man ikke har været i arbejde i 6 eller 9 måneder, skal man alligevel have hele fordelelen, kommer det jo ikke de reelt arbejdsløse – dem, der er helt uden for arbejdsmarkedet – til gode.

I øvrigt ville det være noget helt nyt, hvis de, der er på arbejdsmarkedet er solidariske med dem, der er uden for arbejdsmarkedet. Men det er jo desværre ikke det, der kendetegner arbejderbevægelsen. Undskyld jeg siger det.

Så spørger hr. Dyrland, om jeg mener, SF kunne finde på at stemme for, hvis jeg nu fik opfyldt mit ønske, som er sammenfaldende med SF's. Nej, det har jeg ingen forventninger om, men jeg tillader mig faktisk at sige det, jeg mener, uden at have taktiske overvejelser.

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

De faldne bemærkninger under Tingets behandling af lovforslaget giver mig anledning til enkelte replikker og yderligere oplysninger.

Jeg vil ikke i mit indlæg her beskæftige mig med baggrunden for, at regeringen har grebet ind i konflikten, men henvise til den lange reddegørelse, statsministeren havde lejlighed til at give tidligere på dagen.

Jeg vil starte med at sige, at der har været en del polemik omkring dette forlig, og jeg vil gerne sige, at der ikke er tale om et forlig mellem partier. Der er tale om et lovindgreb, som jeg med glæde har noteret mig støttes af en række partier i Folketinget.

Det er sagt, at vi har genanvendt arbejdsgivernes ramme, vi har kalkuleret arbejdsgivernes udspil, og den påstand er det ganske enkelt at tilbagevise. Hvis man gør sig den ulejlighed at læse lovforslagets bemærkninger, vil man kunne se, at indholdet af lovindgrebet har en kostpris, der ligger over det, der var indeholdt i den tidligere mæglingsskitse, og kun ved at foretage en reduktion af pensionsbidragsstigningen og afskaffe sygeskatten er det muligt at lave en ordning, der er omkostningsneutral. Det vil sige, at sammenlagt betyder det, at den ramme, lønmodtagerne får glæde af i denne sammenhæng, er større end den, der er i mæglingsskit-

sen, og det er regeringen, der via forslaget om at afskaffe sygeskatten neutraliserer den økonomiske virkning af indgrebet.

Så synes jeg, der er god grund til at fare i flæsket – havde jeg nær sagt – på de indlæg, der har været om, at man betaler disse fridage selv. Det er, som om man overser, at det forlig eller rettere den mæglingsskitse, der har været på bordet, er stemt ned. Den indeholder altså ikke et sæt af goder og forbedringer, som man nu mister. De goder eller forbedringer ville man aldrig have fået, fordi mæglingsskitzen er stemt ned. Vi ophøjer hovedparten af mæglingsskitzen til lov og bygger ovenpå med henholdsvis de feriedage og børnefamiliefridage, der er omtalt i lovforslaget.

Så vil jeg gerne sige til fru Ulla Tørnæs, at vi er helt bevidst om bemærkningerne på side 2 om, at regeringen under overenskomstforhandlingerne har tilkendegivet, at der ikke lægges op til politiske beslutninger, der øger arbejdsgivernes lønomkostninger i de kommende år. Det er ikke alene et citat, det er også udtryk for regeringens opfattelse, og det er altså en tilkendegivelse fra regeringen, der ledsager lovforslaget.

Så vil jeg komme ind på de områder, der ligger udenfor, dvs. overenskomstområder, der endnu ikke er gået ind i den afsluttende fase og derfor heller ikke er omfattet af dette indgreb. Det er helt bevidst, at regeringens indgreb alene omfatter de overenskomstområder, der er omfattet af mæglingsforslaget af 31. marts 1998. Det er jo de områder, der har bragt landet i denne særlige situation gennem en længerevarende konflikt, og det er på de områder, vi beklageligvis har set os nødsaget til at gribe ind.

Det er rigtigt, at der vil være fortrinsvis mindre områder, der skal i gang med forhandlinger i den kommende tid, men regeringen ser umiddelbart ingen grund til, at man på forhånd skulle antage, at disse områder ikke selv er i stand til at løse deres problemer. Det så vi jo allerede under konflikten, hvor Bus Danmark indgik deres egen overenskomst.

Der er ingen tvivl om, at det af gode grunde diskuteres her i dag, om ikke indgrebet er et anslag mod den danske aftalemodel. Selvfølgelig fungerer den danske aftalemodel bedst, når den ender med, at parterne når et resultat. Det er jo det, der er hele den grundlæggende idé, og på områder, der er på vej til forhandlinger, er der ingen grund til at gøre ondt værre, ved at regeringen på forhånd fratager disse områder

muligheden for i frihed at aftale deres egne overenskomster.

Så til spørgsmålet om uafbrudt beskæftigelse i den pågældende virksomhed. Lad mig til beroligelse for mange sige følgende ganske kort: Alle forudsætninger, vilkår og substans, der handler om feriedage eller børnefamiliefridage, er hentet ud af hovedorganisationernes indbyrdes forhandlinger om disse temaer. Alle begreber, alle sammenhænge er genanvendt fra det virkelige liv, og det er over for mig oplyst tidligt i morges, at den tekst, vi her har anvendt, og som er hentet fra parternes egne drøftelser, ikke har til hensigt på forhånd at udelukke en større gruppe fra at få andel i disse goder. Derfor vil vi med parternes tekniske bistand undervejs i udvalgsarbejdet sikre, at det bliver administreret på en sådan måde efterfølgende – og det er vi selvfølgelig nødt til at gøre nogle bemærkninger om – at man ikke på forhånd udelukker større eller mindre grupper fra at være omfattet af dette gode, som børnefamiliefridage eller yderligere feriedage er udtryk for. Det er vi meget optaget af, men lægger vægt på, at udgangspunktet hele tiden for os har været, at parternes egne begreber, formuleringer, forudsætninger og vilkår lægges til grund.

Så vil jeg i øvrigt sige, at jeg synes, det i den diskussion, der har været her i Tinget, i alt for ringe grad har været til debat, hvilke principielt vigtige forbedringer, der ligger i den måde, vi har ombrudt resultatet på. For to lønmodtagere, som er beskæftiget inden for de områder, der er omfattet af lovindgrebet, er der jo tale om – hvis man gør det op for personerne enkeltvis – at lovindgrebet forøger den samlede families antal fridage med ikke mindre end 10. Vælger man at holde dem sammen, er det muligt at holde 5 enkelt dage sammen, men hvis man rent planlægningsmæssigt gør det på en anden måde, kan man holde 5 dage i træk.

Jeg synes, diskussionen om, hvorvidt det er udtryk for, at der er taget hul på den sjette feriedage, er en ualmindelig akademisk diskussion, som jeg tror man ude i virkeligheden, ude i hjemmene, er bedøvende ligeglade med. Det handler om, at friheden er udvidet, og det er ikke et principielt paragrafrytteri om, at der er taget hul på den sjette feriedage.

Afslutningsvis vil jeg naturligvis med tak konstatere, at der er flertal for forslaget, og jeg ser frem til, at det vil få en hurtig behandling i udvalget. Jeg har forstået, at det er Folketingets partier velvilligt indstillet over for.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Indledningsvis vil jeg gerne sige, at jeg er meget glad for, at ministeren – om ikke direkte, så indirekte – erkender, at sådan som teksten ligger, giver den faktisk os, der har kritiseret indgrebet, ret i, at der er tale om en karenstid, som gør, at en stor gruppe af de lønmodtagere, som man siger er omfattet af indgrebet, alligevel ikke er det, fordi de kun har haft kortvarig tilknytning til den samme arbejdsplads. Jeg forstod på ministerens bemærkninger, at han er enig i, at sådan står der i teksten, men at det ikke er det, der er tilsigtet, og så må vi jo se, om det bliver rettet undervejs.

Det andet er, at ministeren siger, at man går ud over den ramme, som Dansk Arbejdsgiverforening har givet udtryk for at ville acceptere. Det gør man jo ikke. Der blev lavet et mæglingforslag, som blev godkendt af Dansk Arbejdsgiverforening, men blev stemt ned af lønmodtagerne, og det er inden for den ramme, man har fundet pengene. At der så fra statens side er lagt noget mere ind, er jo ikke noget, der vedrører eller belaster arbejdsgiverne, så man kan sige, at løsningen er fundet inden for den ramme, som lønmodtagerne har stemt ned.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Arbejdsministeren prøver at tale uden om, at man har taget arbejdsgivernes parti i konflikten. Arbejdsgivernes hovedkrav i hele konflikten har været, at de ikke ville tage én krone mere op af lommen, og det krav er opfyldt. Lønmodtagernes krav i hele konflikten har været, at arbejdsgiverne skulle af med flere kroner end dem, der lå, men det krav er afvist, og det er da at tage stilling.

Alt det, der nu tales om som forbedringer, er betalt krone for krone af lønmodtagerne selv. Der er ikke taget én eneste yderligere krone fra arbejdsgiverne, og det er sådan, at for dem, der ikke bliver omfattet af ret til ekstra ferie og omsorgsdage, er det, der ligger på bordet nu, ringere end det, de stemte nej til, for før fik de bl.a. et højere pensionsbidrag end det, de nu får. Så man går ud og laver noget, der er ringere end det, arbejdsgiverne havde tilbudt lønmodtagerne på mange områder for manges vedkommende. Det er da at tage arbejdsgivernes parti. Det kan man ikke tale sig uden om.

Så hørte jeg ikke noget om – jeg må indrømme, at jeg ikke er helt så optimistisk som hr. Ole

Sohn – jeg hørte ikke noget om, at man vil ændre teksten i indgrebet. Og der står altså 9 måneders, henholdsvis 6 måneders uafbrudt beskæftigelse hos samme arbejdsgiver. Det er der jo adskillige titusinder, der ikke kan opfylde.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Arbejdsministeren var inde på i sit svar, at vi var nogle, der var galt afmarcheret i forhold til, hvad der skete ude i virkeligheden.

Indgrebet har ikke været kendt så længe, og jeg kan oplyse arbejdsministeren om, at hvis man læser på Ritzau inden for den sidste time, kan man se følgende overskrifter: Kl. 17.09 – Dansk Arbejdsgiverforening ser positive elementer i indgrebet; kl. 16.10 – Vrede og skuffelse i fagbevægelsen; kl. 15.23 – Landbruget hilser indgrebet velkommen. Tak skal I have; kl. 15.12 – Regeringens indgreb er ubegrundet, mener LO.

Jeg vil godt spørge: Har de herrer rundt omkring i denne her verden fuldstændig mistet orienteringssansen? Kan Dansk Arbejdsgiverforening, LO, Landbrugsraadet, fagbevægelsen – ikke finde ud af, hvad det er, der sker? Kender de ikke teksten? Selvfølgelig gør de det.

De, der er virkelig vildfarede i dag, er en socialdemokratisk ledet regering, der tager stilling og får ros fra Dansk Arbejdsgiverforening, fra Landbrugsraadet, men mødes med skuffelse og vrede i fagbevægelsen. Det siger da det helt centrale om indholdet i det her.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jeg har to korte spørgsmål til arbejdsministeren. Det ene er angående lovforslagets generelle bemærkninger side 2, de to kendte linjer om, at »regeringen har under overenskomstforhandlingerne tilkendegivet, at der ikke lægges op til politiske beslutninger, der øger arbejdsgivernes lønomkostninger i de kommende par år.«.

Jeg vil gerne bede arbejdsministeren nøje definere, hvad man forstår ved lønomkostninger. Betyder det, at virksomhederne ikke vil blive pålagt udgifter, som skader virksomhedernes konkurrenceevne? Kan man definere det på den måde? Det er det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål angår den uklarhed, som jeg kan forstå ministeren mener der er i lovforslaget, og som søges afklaret ved parternes hjælp. Jeg vil godt bede ministeren bekræfte

te, at selv om dette skulle blive afklaret, er det ikke noget, der vil ændre på de erhvervsøkonomiske konsekvenser, som er opregnet i lovforslagets bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Thorkild B. Fransgaard (FP):

Fremskridtspartiet er af den overbevisning, at når 149.000 mennesker stemte nej, er det, fordi man er bange for, at regeringen efterfølgende kommer med økonomiske indgreb og eventuelt skatteforhøjelser.

Jeg vil endnu en gang spørge arbejdsministeren, om regeringen kan garantere for, at det ikke er tilfældet.

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Jeg takker for ministerens svar på en række af de spørgsmål, jeg stillede i mit ordførerindlæg; men jeg bliver alligevel nødt til at spørge ministeren endnu en gang, for jeg blev ikke helt klar over, hvad det er, regeringen agter at gøre for at undgå, at vi bliver bragt i en situation, hvor der vil opstå konflikt på andre områder end dem, der er omfattet af lovindgrebet her, og med risiko for, at der også vil opstå sympatikonflikter, som måske kan være med til at lamme det danske samfund på ny.

Jeg vil gerne bede ministeren kort og præcist forklare, hvad det er, regeringen agter at gøre for at undgå, at vi kommer i en sådan situation.

Så vil jeg ligesom hr. Knud Erik Kirkegaard igen fremhæve sætningen på side 2 i bemærkningerne til lovforslaget, nemlig sætningen om, at regeringen ikke vil lægge op til politiske beslutninger, der øger arbejdsgivernes lønomkostninger i de to år, overenskomsterne omfatter.

Ministeren sagde i sit svar, at regeringen naturligvis er opmærksom på, at det står i bemærkningerne til lovforslaget. Men jeg bliver nødt til at bede ministeren om her klart at tilkendegive, at man også agter at efterleve sætningen på side 2. Det er ikke nok, at man er opmærksom på, at det står der. Det er vi såmænd alle sammen. Jeg bliver nødt til at bede ministeren om klart og præcist at tilkendegive, at man altså også agter at efterleve det, som man har skrevet i bemærkningerne.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Arbejdsministeren undviger diskussionen om det principielle i selve det at gribe ind i konflikten, og jeg vil derfor godt bede ministeren sandsynliggøre, at han kan se for sig en konflikt, der løber – uden at der bliver grebet ind – indtil parterne når frem til et nyt forlig. Har ministeren ikke reelt med det indgreb, han nu forsøger at sætte igennem, afskaffet strejkeretten og forbudt strejke, fordi strejkevåbenet er blevet brugt.

Så vil jeg spørge om det forhold, som vi diskuterede før, nemlig at der er grupper, der ikke er omfattet af de forbedringer, der bliver fremlagt, fordi de ikke har 9 måneders fast ansættelse. Betyder ministerens bemærkninger, at man agter at fjerne det fra teksten? Fordi alt andet vil være varm luft i en pose.

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Til hr. Ole Sohn: Ja, teksten er ikke så præcis, som vi gerne så den. Det er afklaret under dagens debat. Vi vil anvende fortolkningsbidrag fra dem, der har opfundet teksten, i løbet af udvalgsarbejdet.

Og så rammediskussionen én gang til. Vi lægger et antal ekstra henholdsvis feriefridage og børnefamiliefridage oven på mæglingsskit-sen. Vi følger den opskrift, som begge parter har været inde på i deres drøftelser, efter at resultatet blev nedstemt, nemlig at foretage en reduktion i arbejdsgiverens pensionsbidragsstigning. Det er ikke sådan, at vi reducerer i det pensionsbidrag, der var gældende i den forrige overenskomst; vi gør stigningen mindre.

Gør man kostpriserne op, kommer man altså frem til, at rammen er blevet væsentlig større, hvis ikke vi havde foretaget en lempelse af arbejdsgivernes udgifter i form af at afskaffe sygeskatten. Så enkelt er det. Det kan vi for min skyld godt diskutere fra nu af og så til omkring midnat, men det er de reelle tal, der fremgår af bemærkningerne til lovforslaget: Der er tale om, at rammen er blevet større, men det har regeringen foreslået Folketinget at vi kompenserer for via fjernelse af sygeskatten.

Ja, regeringen vil efterleve, at der ikke lægges op til politiske beslutninger fra regeringens side, der øger arbejdsgivernes lønomkostninger i de kommende år, og jeg mener lønomkostninger. Jeg vil ikke på regeringens vegne med det her indgreb i overenskomstforhandlingerne i øvrigt tage stilling til regeringens politik på alle andre

politikfelter, men vi har sagt meget klart til arbejdsmarkedets parter under forhandlingerne, at vi vil holde omkostningsudviklingen i ro. Vi har i øvrigt med stor glæde noteret os, at Dansk Industri på forsiden af deres blad den 31. marts kvitterer for statsministerens tilkendegivelser om omkostningsudviklingen og siger, at det netop var en af årsagerne til, at man kunne nå til enighed om et forlig.

Op så er der spørgsmålet om dem, der ikke bliver omfattet. Jeg har tilkendegivet over for hr. Ole Sohn, at teksten er ikke så præcis, som den burde være. Der er vel ikke nogen grund til at lægge skjul på, at sådan er det. Det prøver vi på at udbedre ved parternes hjælp.

Så vil jeg godt anholde den fremstilling, som giver indtryk af, at det handler om, at der er tusindvis af lønmodtagere, der er omfattet af indgrebet, som ikke bliver omfattet af de her forskellige former for flere fridage. Det er ganske enkelt at skyde ved siden af og udelukke et spørgsmål om at få diskussionen til at dreje sig om noget andet end det, der egentlig er indeholdt i lovindgrebet, nemlig en række forbedringer.

Jeg vil sige til hr. Willy Søvndal: Jeg læser også Ritzau-telegrammer, og jeg er meget glad for, at formanden for Børnerådet, Per Schultz Jørgensen, er meget glad for lovforslaget. Det er det, vi har kæmpet for i de sidste 15 år. Sådan kan vi jo hver især finde Ritzau-telegrammer frem. Det er ikke noget problem, at regeringen bliver rost for indgrebet. Det bliver vi måske ikke lige i dag af visse dele af arbejdsmarkedet, men jeg tror, at hen ad vejen vil vi også få anerkendelse for de perspektiver, der ligger i indgrebet her.

Men hvis hr. Willy Søvndal mener, det kan være et problem at blive rost af nogen, som man måske opfatter som hørende til den anden fløj, skal jeg love hr. Willy Søvndal, at jeg i hvert fald ikke offentligt vil rose ham.

Til hr. Knud Erik Kirkegaard: Jeg har været inde på spørgsmålet om tilkendegivelsen, og så vil jeg sige omkring uklarheden, at det er rigtigt opfattet; det har ingen erhvervsøkonomiske konsekvenser, for de kostprisberegninger, der ligger i indgrebet her, bygger på de fortolkninger, som arbejdsmarkedets parter selv har indfortolket, og derfor er der ikke nogen erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Til fru Ulla Tørnæs vil jeg gentage: Vi har ingen planer om at udvide lovindgrebet her til at omfatte overenskomster, der skal fornys i

fremtiden. Man kunne jo også rejse det retoriske spørgsmål: Hvor langt skal vi så gå? Altså vi vil gerne ligesom i denne overenskomstsituation give arbejdsmarkedets parter mulighed for at føre overenskomstforhandlinger til ende og indgå et resultat, og det håber vi at man kan klare selvstændigt. Det er jo det, der så langt er at foretrække. Jeg vil sige, det kunne være, man kunne hente nogen inspiration i det lovindgreb, der er foretaget her i dag, så det måske går nemmere med godkendelsen i den fase.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Arbejdsministeren erkender, at der nok ikke er ros fra visse dele af arbejdsmarkedet – visse dele af arbejdsmarkedet. Det er altså den del af arbejdsmarkedet, der repræsenterer en million medlemmer, hvorimod den visse del, der roser regeringen, er den, der repræsenterer nogle få tusinde arbejdsgivere. Det er da en fin måde at sige det på, og jeg synes, det er meget imponerende af en tidligere fagforeningsmand og en socialdemokrat på den måde at ligestille »visse dele«.

Jeg vil i forlængelse af det sige, jeg da godt er klar over, at arbejdsministeren kommer fra det statslige område og muligvis ikke helt kender forholdene på det private, men det er altså faktisk sådan, at 9 måneders uafbrudt beskæftigelse er meget sjældent forekommende inden for byggeområdet, i fiskeindustrien, i hotel- og restaurationsbranchen. Der er titusindvis af ansatte, som er løsarbejdere, som kun har arbejdet en del af året. Alle disse mennesker får altså ikke andel i goderne med de formuleringer, der er. Så kan man jo komme med alle de fortolkningsbidrag og alle de bemærkninger, man vil. Vil regeringen lave om på lovteksten? Det må vi jo kunne få at vide.

Så vil jeg sige: Tak for dog trods alt en enkelt ting, nemlig afvisningen af håndfæstningen, som blev krævet fra højrefløjen om, at man ikke må have lov til at lave f.eks. miljøpolitik og andet sammen med venstrefløjen. Det er vi meget tilfreds med.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Vi nærmer os afslutningen; derfor er det vel også rimeligt at begynde at skære ned til de enkelte punkter. Jeg skal undlade at komme med store tal med hensyn til, hvordan rammer er overholdt og ikke er overholdt, men jeg kan i

hvert fald konstatere, at arbejdsgiverne ikke kommer af med yderligere penge ved indgåelsen af dette forlig.

Men jeg vil godt spørge, om ikke det er korrekt at sige, at når der er karenstid i forbindelse med fridagene og omsorgsdagene, og når dele af det, feriefridagen, betales med en nedsættelse af pensionsstigningen, så er det dem, som har en midlertidig eller løs tilknytning til arbejdsmarkedet, der mister i det samlede hele i forhold til den mæglingskitse, som blev nedstemt af lønmodtagerne.

Det sidste, jeg vil spørge om, er: Hvorfor har regeringen lavet en løsning, som indebærer, at ikke bare den tredjedel af arbejdsgiverne, som er omfattet af forliget, skal have fuld kompensation for indførelse af omsorgsdagene? Hvorfor skal de to tredjedele, som ikke er berørt af konflikten, have en gave på 280 mio. kr. i forbindelse med indgrebet?

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Arbejdsministeren afviser at diskutere det principielle i at gribe ind i overenskomsten, og det forstår jeg såmænd godt, og så vil jeg forholde mig til teksten her, hvis det er det, vi kan komme til at diskutere.

Teksten i loven er ikke spor upræcis. Det er faktisk noget af det mest præcise, der findes. Ansatte, der har været i uafbrudt beskæftigelse i den pågældende virksomhed i mindst 9 måneder, har ret til en feriefridag i hvert kalenderår. Det kan ikke være mere præcist. Det kan man ikke bemærke sig eller betænke sig ud af, og så er man nødt til at fjerne det fra teksten, hvis ikke en arbejdsgiver skal kunne bruge den lovtekst som et argument for, at en ansat, der har været ansat i 3 måneder, ikke kan få det pågældende gode.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jeg synes ikke, arbejdsministeren var særlig hjælpsom med hensyn til at definere begrebet lønomkostninger. Jeg er i hvert fald meget tvivlende over for, hvad det egentlig er, regeringen og ministeren mener med udtrykket lønomkostninger. Jeg vil godt bede ministeren om at komme med et teoretisk eksempel på noget, der kunne øge arbejdsgivernes lønomkostninger, ikke fordi jeg opfordrer til at gennemføre det, men for at få en afklaring af, hvad man egentlig

forstår ved virksomhedernes lønomkostninger, sådan som det er skrevet her.

Den definition, jeg gav for et øjeblik siden, ville arbejdsministeren altså ikke gå med til, så jeg vil godt prøve en ny. Kan det forstås på den måde, at det er omkostninger som f.eks. sygeskatten, der øger virksomhedernes udgifter ved at have ansat arbejdskraft, og som vi jo har diskuteret så meget her i dette Ting? For hvis det ikke er undtaget fra det, regeringen kunne finde på at lave af ulykker, er vi jo fuldstændig lige vidt. Så kan man forestille sig, at regeringen foreslår noget tilsvarende sygeskatten, og det kan da vel ikke være meningen.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg er glad for, at ordvekslingen med Enhedslisten nu har ført til, at Enhedslisten er holdt op med at bruge formuleringen »kun forringelser for lønmodtagerne« og nu bruger den langt bedre formulering, at ikke alle er omfattet af fordelene. Men lad det ligge.

Det, jeg tager ordet for, er, at nu har Fremskridtspartiets ordfører sådan set to gange givet et særdeles favorabelt tilbud til ministeren og til regeringen. Det, det handler om, er, hvorvidt der er behov for at behandle Fremskridtspartiets beslutningsforslag nr. B 38 efter denne debat.

Ministerens siger, at han ikke vil forholde sig til andre ministerområder inden for regeringen, men ministeren kommer under alle omstændigheder til at forholde sig til beslutningsforslaget, hvori der klart og tydeligt står:

»Fremskridtspartiet mener, at overenskomsten og storkonflikten 98 skal løses ved, at regeringen afgiver løfte om, at ingen skatter og afgifter vil blive forhøjet, og afgiver løfte om, at efterårets skatteforslag vil betyde en lempelse af personskatten for alle lønmodtagere.«

Hvis vi kan få det tilsagn fra regeringens side – og det er så det tilbud, ministeren får – for det er jo noget, der vil kunne berolige lønmodtagerne, så de kan acceptere det her, er der ingen grund til, at vi behandler beslutningsforslag nr. B 38.

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Jeg er glad for, at arbejdsministeren så præcist gjorde mig opmærksom på, at regeringen naturligvis ønsker at efterleve det, der står i lovforslagets bemærkninger på side 2, nemlig at

regeringen ikke vil lægge op til politiske beslutninger, der øger arbejdsgivernes lønomkostninger i de kommende år.

I mit ordførerindlæg tidligere på dagen fremhævede jeg også en pressemeddelelse, som statsministeren udsendte i marts måned, hvor statsministeren faktisk som en tilføjelse til det, der står i bemærkningerne til lovforslaget, siger: Regeringen vil tværtimod tilrettelægge en samlet økonomisk politik, så det danske samfunds og dansk erhvervslivs konkurrenceevne samlet set forbedres.

Nu har jeg selvfølgelig forståelse for, at arbejdsministeren koncentrerer sig om det forslag, som vi behandler her i dag, men jeg bliver alligevel nødt til at sikre mig en garanti, jeg har tidligere kaldt det en håndfæstning, for, at regeringen ikke lægger op til, at dansk erhvervsliv pålægges yderligere økonomiske omkostninger.

Sagt med andre ord: Vi kan ikke acceptere, at dansk erhvervslivs konkurrenceevne forringes. Vi er helt enige med statsministeren i den udtalelse, han kom med i sin pressemeddelelse, og bliver derfor nødt til at bede arbejdsministeren her tilkendegive, at regeringen holder fast i den udtalelse, som statsministeren kom med i en pressemeddelelse den 17. marts.

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Jeg vil sige til hr. Frank Aaen, at jeg synes, det for god ordens skyld skal slås fast, at begreberne 9 måneder og 6 måneder ikke er noget, som vi har opfundet. Det er noget, som parterne har opfundet. Der er så megen afstandtagen til, at regeringen blander sig i de her forhold. Her har vi, om man så må sige, gjort smerten mindre ved at anvende de opfindelser, som parterne selv har gjort. Jeg ved ikke, om det er en formildende omstændighed; det er det næppe – nej, nej.

Men det ændrer ikke ved, at vi meget gerne vil sikre, at de goder, der ligger i feriefridage og børnefamiliefridage, får virkning for alle på dette område. Det har ikke været tilsigtet, at der på forkant skulle være en større gruppe, der skulle holdes uden for. Jeg synes, man under det udvalgsarbejde, der forestår, må kunne få siket på det.

Med hensyn til hr. Ole Sohn vil jeg kun komme med den bemærkning, at det hele tiden formuleres, som om man mister noget ved det lovindgreb, vi laver her. Jeg vil gerne sige, at hvis man anskuer det, som hr. Ole Sohn gør, tager man udgangspunkt i, at man har fået det, der er

i mæglingsskitsen. Jeg vil gerne sige: Den blev stemt ned. Den har været væk fra Jordens overflade fra den 24. april, og indtil vi har taget den op igen her og ladet den indgå i indgrebet. Man får en mindre stigning end ellers. Det er det, man i øvrigt har sagt nej til ved afstemningen.

Jeg vil sige til fru Jette Gottlieb, at vi ser på teksten. Det er muligt, at der skal ske en voldsom ombydning, og måske skal den tekst, der er henvist til, udgå. Det ser vi nærmere på. Det vil jeg ikke binde mig til nu. Lad os gå ind i det under udvalgsarbejdet.

Til hr. Knud Erik Kirkegaard kan jeg sige, at det er en meget god beskrivelse, at det handler om omkostninger, der øger virksomhedens udgifter ved at ansætte arbejdskraft.

Så vil jeg sige til fru Ulla Tørnæs, at jeg måske var lidt for hastig, men det var faktisk et forsøg på at svare på lige netop det, som fru Ulla Tørnæs var inde på i sit sidste indlæg, når jeg henviste til medlemsbladet fra Dansk Industri, hvori man optrykte statsministerens pressemeddelelse og gav den positive ord med på vejen, og netop den pressemeddelelse var medvirkende årsag til, at der kunne laves et forlig mellem parterne, som så desværre ikke blev godkendt. Indholdet af pressemeddelelsen er stadig væk regeringens politik.

Formanden:

Så tror jeg, vi er ved den afsluttende runde.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Det er to helt enkle spørgsmål til arbejdsministeren. Det ene er, at jeg bare vil være sikker på, at jeg hørte rigtigt, når arbejdsministeren sagde, at retten til ferie og retten til omsorgsdage skal kunne udnyttes af alle inden for de her berørte overenskomstområder. Jeg vil gerne have bekræftet, at det var det, der blev sagt, og så vil jeg bare sige, at det altså ikke kræver små ændringer af teksten. Det kræver fundamentale ændringer af teksten, men det vil vi selvfølgelig kun være tilfreds med, hvis det sker. Det var den ene ting.

Den anden ting er, at jeg går ud fra, at regeringen ikke med det tilsagn, der her gives til højrefløjen, forhindres i at gennemføre f.eks. det fremsatte forslag om en pesticidafgift eller om vækstfremmere, og at man i det hele taget står åbent og frit med hensyn til at kunne udnytte det grønne flertal, der er i Folketinget, så vi også i de kommende to år kan gennemføre for-

bedringer på miljøområdet, selv om erhvervs-
livet vil råbe og skribe op, som de altid gør, om,
at det koster dem konkurrenceevne.

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Det er over for os oplyst, vil jeg sige til hr.
Frank Aaen, at i parternes forarbejde med vil-
kår og indhold og rammer og forudsætninger i
forhold til feriefridage og børnefamiliefridage
har det ikke været en forudsætning, at en større
gruppe på forhånd skulle afskæres fra at være
omfattet af disse udmærkede forbedringer, og
det er det, vi vil forfølge yderligere under
udvalgsarbejdet.

Og så vil jeg sige, at da det er så relativt få
minutter siden, at jeg besvarede spørgsmålet
om, hvad det er, regeringen tilkendegiver i
bemærkningerne til lovforslaget om øgede
udgifter for erhvervslivet, er jeg lidt overrasket
over, at det skulle være nødvendigt, at jeg her
siger, at med den sætning tager vi ikke stilling
til alle andre grene af regeringens samlede poli-
tik.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Nu fik vi dog den erkendelse frem, at forbed-
ringerne på ferieområdet og med hensyn til
omsorgsdagene ikke kommer til at omfatte alle
ansatte inden for disse overenskomstområder.
Det var dog en indrømmelse.

Så vil jeg bare endnu en gang gøre arbejds-
ministeren opmærksom på, at de formuleringer,
der er i teksten, som lovforslaget ser ud i øje-
blikket, ikke udelukker små grupper. Det er
faktisk betydelige grupper. Det er praktisk tal-
t alle inden for byggeriet, fiskeindustrien, hotel
og restauration, som støder ind i, at de ikke
kan opfylde kravet om 9 måneders uafbrudt
beskæftigelse. Det er altså ikke små grupper, vi
taler om. Jeg går ud fra, at vi har fået et tilsagn
om, at lovteksten bliver ændret inden anden og
tredje behandling.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget
overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejds-
markedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse,

betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er
vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 38:

Forslag til folketingsbeslutning om stop for storkonflikten 1998.

Af Thorkild B. Fransaard (FP) m.fl.
(Fremsat 30/4 98).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Jeg skal på regeringens vegne med henvisning
til det lovforslag, vi netop har behandlet, afvise
forslaget.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg synes ikke, det er fair af ministeren at afvise
forslaget med den begrundelse. Vi prøvede jo
netop at trække den del frem under debatten
om det foregående forslag, og det ville ministe-
ren ikke. Ministeren må forholde sig til, hvad
det er, beslutningsforslaget handler om, og det,
der er essensen i beslutningsforslaget, nemlig
om regeringen vil, eller om regeringen ikke vil
komme med økonomiske indgreb i næste
måned og til efteråret. Det er det, der er spørgs-
målet, og det må ministeren kunne svare på,
når han har forberedt sig til behandlingen af
dette beslutningsforslag.

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg vil godt starte med at konstatere, at jeg fin-
der, det er helt ude i hampen, at man fra for-
slagsstillernes side i bemærkningerne til forsla-
get starter med at konstatere, at det er regerin-
gens ansvar, at der er storkonflikt på arbejds-
markedet. Det er skudt langt, langt, langt ved
siden af.

I øvrigt kan det også undre mig, at man for-
mulerer et forslag, og det gælder også, når man
kigger i bemærkningerne, om, at denne konflikt
handler om lønforhøjelser. Jeg tror, at alle andre
i dette land har opfattet det således, at denne